Ч. 185 (14.728). ЛЬВІВ, ВІВТОРОК 24. СЕРПНЯ 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. РІК LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.080.
„ Банку Чеських Легіон. Праге „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Японські війська здобули Калґан.

150.000 ЯПОНЦІВ У ПІВН. КИТАЮ.

ТОКІО, 23. 8. ПАТ. Райтер повідомляє: Квантунська армія здобула місто Калган.

ТІЕН-ТСІН, 23. 8. ПАТ. Добре поінформовані кола обчислюють японські сили в півн. Китаю на 150.000. Щодня прибуває пересічно 8.000 людей. Транспорти вояків, коней, военного матеріялу, літаків і вантажних самоходів вивантажують у Тонґ-Кав. Між надісланою допомогою більшість творять резервісти. Віддаль 50 км. від Тонґ-Кав до Тіен-Тсіну переходять японські відділи маршом одного дня не зважаючи на зливні дощі. З Тонґ-Кав відїхав до Японії шпитальний корабель. Японські офіційні кола заявляють, що на кораблі було лише 13 ранених, але інші джерела подають число ранених на 700.

СПІЛЬНА НОТА.

ТОКІО, 23. 8. ПАТ. Команданти французької, американської й анґлійської ескадри вислали нині рано спільну ноту до японських морських властей на водах у Шангаю з проханням, щоби відсунули японські кораблі від чужинних ескадр та примістили їх недалеко устя р. Гонґ-Кію напроти р. Ванґ-Пу. Контрадмірал Гасеґава, командант японських морських сил відповів, що японські кораблі не можуть пересунутися на згадане місце, бо віддалились би надто від району, що його охороняють. Одначе японські кораблі переїдуть на інше місце, щоби не наражувати чужинних кораблів на небезпеку підчас китайського нападу на японську фльоту.

З КИТАЙСЬКІ ДИВІЗІЇ В ШАНГАЮ.

В Шангаю та в околиці оперують три китайські дивізії, а саме 88. під проводом ґен. Сун-Ян-Ліянґа, 36. під проводом ґен. Сун-Гсі-Ліена та 87. під проводом ґен. Ванґ-Чін-Чію.

СТРАШНЕ СПУСТОШЕННЯ ВІД БОМБ.

ШАНГАЙ, 23. 8. ПАТ. На 7-поверховий товаровий маґазин на перехрестю доріг до Нанкіну і Чекіянґ, упали нині рано два важкі гарматні стрільна. Один із них вибух у середині дому і знищив його частинно зовсім. Від вибуху згинуло коло 300 осіб. У промірі кількасот метрів вилетіли всі шиби. Нині рано три японські літаки бомбардували китайські становища в Пу-Пунґ. Артилерія японських кораблів теж бомбардувала цей відтинок.

ТІЕН-ТСІН, 23. 8. ПАТ. Японський головний штаб комунікує, що японські відділи заняли верхи на половині дороги Фанґ-Чан а Ліян-Сіян, 6 км. від Ліян-Сіян.

Погоня за кораблями червоних.

ОРАН, 23. 8. ПАТ. Кораблі, що припливають до порту в Альжирі повідомляють, що недалеко побережа Альжиру перебуває кружляк національних військ „Канаріяс". Французький пасажирський корабель „Камбон" обмінявся з кружляком сигналами. Те саме зробив французький корабель „Рубезієн", який плив з Орану до Альжиру. Після того кружляк негайно відплив. „Канаріяс" стоїть недалеко пристані Альжиру тому, бо там утік червоний корабель „Альтекоа" у поворотній дорозі з Чорного Моря.

На вістку про приявність „Канаріяса" недалеко Альжиру, французька влада вислала два військові гидропляни, щоби берегли побережжа.

Перед упадком Сантандеру.

ПАРИЖ, ПАТ. Авас повідомляє зі Сантандеру, що війська ґенерала Франка почали новий наступ в ночі зі суботи на неділю у напрямі на Сантандер. Національні війська віддалені тепер 5 км. від містечка Льос Корралес. Червоні війська виконали нагальний протинаступ на відтинку Вілля Каріедо, але не спинили походу армії ген. Франка. Минулої суботи національна армія посунулася вперед коло 12 км. В ночі національні війська здобули сміливим нападом місцевість Селяю з цілою залогою та три совітські повзи з обслугою. Національні війська здобули кільканацять місцевостей. Населення занятих місцевостей в оплаканому стані, бо відділи астурійських комуністів знищили все. Літаки національних військ зістрілили 18 літаків совітського походження. Червоні війська відступають у переполосі.

ПАСТИРСЬКИЙ ЛИСТ ЕСПАНСЬКИХ ЄПИСКОПІВ.

„Фіґаро" подає в недільному числі пастирський лист еспанського епископату у справі еспанської домашньої війни. Цей лист стверджує, що підпали костелів у Мадриді і на провінції 1931. р. та заворушення 1934. р. в Астурії і Катальонії довели до анархії.

Далі в листі кажеться, що в теперішній хвилині для Еспанії є тільки одна надія відбудови справедливости і миру, а саме „тріюмф національного руху". Коли йде про майбутнє, то „не можна передбачувати, що буде після закінчення війни". Єпископи стверджують, що війна почалася не тому, щоб будувати автократичну державу на руїнах поневоленого народу, але тому, щоби відбудувати духа народу, з цілою його силою в атмосфері християнської свободи".

Найпевніший шлях рятунку для українського селянства.

Львів, 23. серпня 1937

Українське селянство попало від якогось часу в якесь незрозуміле суспільно-духове отупіння. Воно не хоче бачити й чути того всього, що кругом нього діється. А діються і йдуть поважні історичні процеси, що вже в найближчому майбутньому загрожують найелементарнішому фізичному істнуванню селянства. На ці події треба доконче відповідно реаґувати.

Земля, одинокий дотепер варстат селянської праці, перестане ним незадовго бути. Є закон про неподільність селянських ґрунтів, є також закон, що наш селянин на парцеляції землі купити не може.

Чи вистане тільки знати і стверджувати ці факти? Чи вистане лише нарікати на них?

Ні! На суспільні події, що ми їх не всилі змінити, треба позитивно й активно реаґувати.

Факт, що земля, як одинокий варстат селянської праці, малітиме з року на рік і її більше не буде, повинен заставити українське селянство подумати над тим, як забезпечити життя своїх дітей поза селом, поза землею. Селянські діти мусять відпливати зі сіл і шукати прожитку в промислі, ремеслі, торговлі та сучасній техніці.

Відсіля випливає простий висновок, що селяни мусять масово посилати своїх дітей до середніх і вищих шкіл. Треба зрозуміти тверде право життя, що праці в промислі, ремеслі, торговлі і техніці не дістане ніхто без спеціяльної попередньої підготови, без фахової середньої та вищої освіти.

Колись у довоєнних часах наші середні школи були переповнені селянською молоддю. Бували села, що давали по 30—40 і більше учнів до міських шкіл. Села наші роїлися від шкільної молоді, а читальні й інші установи виростали студентською працею. Нині повний застій, майже катастрофа в цій ділянці. Тяжка господарська, політична й духова кріза вплинула безперечно на те, що наше селянство перестало посилати своїх дітей до середніх шкіл.

Це суспільне явище дуже загрозливе і з ним треба повести негайну боротьбу. Великий обовязок і відповідальність падає тут на нашу інтеліґенцію, одинаково духовну і світську. Треба освідомити наше селянство, що чим тяжчі будуть умовини господарського й політичного життя, тим більшу суспільну активність і вдумчивість мусить розвинути селянство, якщо воно не має зникати, як основа нашої нації.

Діти українських селян мусять масово відходити до середніх і вищих шкіл — загальноосвітніх, фахових, природничих і технічних. Треба порвати з традиційною привичкою, що селянський син може вчитися лише на священика, адвоката та професора. Треба нам опановувати всі ділянки нинішнього суспільн. життя, нинішньої праці. Ми мусимо мати підготованих фахово людей і в промислі, і в ремеслі, і в торговлі і в усіх родах технічної праці.

Селянські діти повинні бути не лише — як дотепер — кравцями, шевцями, мулярами і столярами, але підготовлятися також фахово до праці в мореплавстві, летунстві, електротехніці, при пошті, телеграфах і телефонах; повинні бути залізничниками, шоферами, монтерами, моторовими, працювати в кінах, радіях і т. д. і т. д. Словом не повинно бути ніодної ділянки сучасної суспільної праці, що до неї ми не малиб фахово підготованих людей. Не можна виправдуватися тим, що наші діти не найдуть фахової праці. Умовини життя дуже скоро зміняються. Нині в якійсь ділянці праці трудно дістати місця, а завтра до цієї праці може забракнути фахових рук. Життя є боротьбою, та й усе й усюди треба зводити важку боротьбу за існування. Так було, є і по віки так буде. Хто вміє боротися, той уміє і найти працю та жити. Праця сама не шукає людини, тільки людина шукає праці. Але до кожної праці в нинішніх часах треба бути фахово підготованим, треба мати відповідну освіту.

Заможніші селяни повинні посилати своїх дітей і до вищих загально-освітніх та технічних шкіл, щоб ми мали в усіх ділянках нинішньої суспільної праці не лише своїх робітників-виконавців, але також і керманичів. Бо людський поступ спирається не на звичайних робітниках-виконавцях, але на високо освічених і творчих керманичах. І ми мусимо їх мати, якщо хочемо бути [illegible]

Треба рушити наше селянство з його небезпечного суспільного сну, з апатії. Треба вказати йому конкретні шляхи, ратунку з тяжкої господарської, політичної та культурної ситуації. Треба також допомогти цьому селянству організаційно побороти всі труднощі.

Потреба масової висилки селянських дітей до ремісників по містах, до міських шкіл ріжних родів і типів, актуалізує в нас таку стару справу, як бурси та інтернати. Пора подумати про поширення сітки та нові форми організації цих установ, бо їх потреба не була ніколи така пекуча, як у нинішніх часах.

Тому кличемо: Селяни! Посилайте масово свої діти, до добрих ремісників та до всіх родів і типів середніх та вищих шкіл! Інтелігенціє світська і духовна! Поможи в цьому ділі доброю радою і творчою ініціятивою своєму меншому братові!

З польської преси.

Лідер чи наганяч?

Таке питання під адресою полк. Коца висунув відомий польський публіцист Мацкевич у передовій статті виленського „Слова“ в 20. ц. м. п. н. „Політична лінія та іграшки“.

Вже 21. лютого, в тому самому дні, коли полк. Коц оголосив ідеольогічно-політичну декларацію вказав я, читаємо там, що ця декларація не згоджується з ідеольогією теперішнього уряду і запитав про відношення полк. Коца до уряду? Висунув питання, чи полк. Коц буде лідером, чи лише наганячем урядової партії? Це питання спершу хотіли промовчати, як невигідне, опісля прийшла повінь відповідей і при цій нагоді що іншого відповідала „Газета Польска“, що іншого полк. Ковалевський, який заявив, що уряд що іншого, табор що іншого, що організація полк. Коца зовсім не є урядовою партією. Одначе таке вирішення не може взагалі поміститися людям у голові, бо дійсно тяжко зрозуміти, що організація, що її підтримує премієр, якої прихильником є генеральний інспектор збройних сил — ба сам п. президент — не є урядовою організацією **і не має поносити відповідальности за уряд.** Не квестіоную щирости конструкції полк. Ковалевського, але обвинувачую її за штучність та нежиттєздатність. Одначе для „сірої“ людини уряд і полк. Коц буде одне і те саме. Тому то питання уряд і табор полк. Коца виринає постійно, що лише підтверджує, що моє питання — пише автор — яке я поставив у самому дні відчитання декларації полк. Коца було суттєве і льогічне.

Цю саму справу порушив варшавський „Час“ у низці статтей. Автор згоджується з ними і підкреслює, що:

> або полк. Коц прийде до влади та усуне з уряду міністрів, які не згоджуються з його ідеольогією, або його організація завмре, бо громадянство вважатиме її — скажім це тривіяльно і правдиво — право-національним параваном, щоби маскувати ліво-червоні цілі уряду. На гойданці від „Звйонзку Млодей Польскі“ до обеднання „Стшельца“ з ЗНП можна дістати заворот, а не будувати державно-творчу програму. Такий стан неможливий на довшу мету в більшій державі.

Далі автор полемізує з „Курієром Поранним“ та „Газетою Польскою“, що враз з лівою пресою накинулися на органи консерватистів „Час“, „Слово“ і т. д. за їх становище в цій справі. Ред. Мацкевич відкидає заміт М. Стажинського в „Ґазеті Польскій“ немов би займався „іграшками“. Пригадує, що наражувався польським

ЯРОСЛАВ ПАСТЕРНАК.

За місце катедри Осьмомисла.

Справа льокалізації Успенської катедри князя Ярослава Осьмомисла з пол. XII. ст. була все тісно звязана з питанням, де саме була столиця Галицько-Волинської Держави. Його поставили рубом щойно з нагоди перших розкопів на території Крилосу й Залукви у 80-их рр. минулого століття і тоді зразу виринув спір між представниками науки й любителями української старовини, якого головними речниками були кан. А. Петрушевич († 1913) та проф. І. Шараневич († 1901).

Перший з них твердив усе, що давня столиця була на місці сьогоднішнього міста Галича та що катедрою Пресв. Богородиці була сьогоднішня парохіяльна церква у Галичі. Зате кан. Мих. Гарасевич († 1836), відтак проф. В. Луцкевич († 1900) з Кракова і проф. Шараневич були тої думки, що гал. митрополити мали свій осідок при церкві св. Пантелеймона (тепер костел св. Станислава), що стоїть досі у віддалі двох кільометрів від Галича. Одначе як у вересні 1882 р. відкрив о. Лявреций із Залукви під лісом „Дібровою“ фундаменти церкви мабуть св. Кирила й Методія, найбільші із відкритих тоді на території княжого Галича (20×14.5 м.), Шараневич змінив свою думку і став уважати їх останками княжої катедри.

Після того молодий тоді польський історик д-р Олександер Чоловський, сьогодні архівар м. Львова та директор міських музеїв, розглянув добре цілий терен княжого Галича і перший дійшов до правильного переконання, що столиця галицько-волинської держави могла бути тільки у сьогоднішньому Крилосі, де збереглися останки дуже сильних земляних укріплень. У звязку з тим перевів він у 1890 р. пробні розкопи при теперішніх парохіяльних церквах у Галичі й Крилосі. Крилівську церкву прослідживав у приявї проф. Шараневича, відслонив її фундаменти аж до споду, копав довкола церкви рови в промінях від неї та всередині церкви перед царськими воротами і не відкривши ніде слідів старої катедри Осьмомисла, дійшов до переконання, що вона не стояла ані на тім самім місці, що нинішня церква, ані у найближчому її сусідстві, тільки „по всякій правдоподібности трохи нижче у митрополичім городі“ (себто нинішнім парохіяльнім саді — Я. П.), де він попав на якісь фундаменти.[1])

В ост. довоєн. часах (1909—1911) д-р Йосиф Пеленський прослідживав архітектуру княжого Галича, зокрема церкви св. Пантелеймона, і при цьому мусів порушити теж справу положення катедри Осьмомисла. Для перевірення цього він викопав у трьох ріжних місцях довкола крилівської церкви пять глибоких ям, але теж не відкрив ними фундаментів старої катедри та опісля у своїй цінній монографії[2]) здогадувався лише, що Успенська катедра князя Ярослава Осьмомисла стояла на тім місці, що й нинішня парохіяльна церква Успенія Пресв. Богородиці у Крилосі,[3]) але водночас і у цей свій здогад сам сумнівався, заявляючи, що „не можна ще вирішити, котра з двох частин городища, вивищення церкви чи Золотий Тік, була місцем первісної катедри“.[4]) Супроти цього місце у його недавньому фейлетоні („Діло“ з 15. ц. м.), де бесіда про „зібрані ним докази про місце старокняжої катедри“, може спантеличити читача, необізнаного добре з вислідом його праці.

[1]) Teka Konserwatorska. Львів, 1892, 156—157.

[2]) J. Pełeński: Halicz w dziejach sztuki średniowiecznej. Краків, 1914.

[3]) l. c. 105, 114, 119.

[4]) l. c. 108.

У перших повоєнних роках займався прослідживанням самого тільки поземелля княжого Галича пок. радн. Лев Чачковський разом із д-ром Ярославом Хмілевським, не ведучи при цьому жадних розкопів. Вислідом їх спільного труду є докладна мапа всіх укріплень, церковищ та могил згаданої території, але в обширному тексті до неї нема теж ніяких натяків на положення старої катедри.

Після таких підготовчих теренових робіт взявся я у 1934 р. за почином Ексцеленції Митрополита Кир Андрея та Його коштом за систематичні досліди над княжим Галичем при помочі плянових розкопів, уже відомих як і скритих ще памяток давного минулого. Моя увага була спершу звернена на те доісторичне підложжя, що на ньому виросла пізніше столиця галицько-волинської держави і щойно під кінець минулорічного сезону розкопів взявся я за остаточне відшукання останків галицької катедри.

Річ ясна, що при цьому не пішов я і не міг піти нічиїми слідами, бо, як з попереднього видно, жадних певних слідів досі не було (за такими слідами хібаж булиб пішли передусім самі їх відкривці). З праць моїх попередників використав я лиш ствердження факту, що ані нинішня церква у Крилосі не стоїть на фундаментах старої катедри ані ці фундаменти не окружують її довкола. Значить, за ними треба шукати десь збоку, на всі чотири сторони від нинішньої церкви.

Не входила в рахубу передусім північна сторона, бо там у віддалі кільканацяти метрів від церкви терен спадає досить стрімко в сторону „базару“ і зовсім не булоб місця на більший будинок. Може ще менше надавалася на цю ціль західня сторона, спадиста й нерівна. Щоправда, д-р О. Чоловський найшов там „поклад фундаментів“, не публікуючи при цьому жадного ситуаційного шкіцу, але на нашу думку там треба

плитким та неінтелігентним „державним
мужам“, „народовому“ громадянству, що
не здібне дивитися на довшу мету
і каже, що робив це в обороні політичної лінії,
що передбачує розвиток польської держави на
багато років наперед. Домагається теж уступ
лення мін. Понятовського і запевняє, що саме

консерватисти мають політичну лінію, дальшу
програму і відповідь на всі питання у справі
майбутности Польщі. Зате преса, що обвинувачує
органи консерватистів за „іграшки“ не репрезентує
нічого включно до „Газети Польскої“.

„Вікна заткані шматами“.

Під таким наголовком находимо у вилен
ському „Слові“ з 21. ц. м. передову статтю,
автор якої рішуче виступає проти ....
обмежень свободи рухів населення у прикор
донній смузі. Дійсність виявила, що постанови
розпорядку президента з 23. грудня 1936. р.
про кордони держави ....

Такі ригори не істнували не лише в дав-
ній Росії, до якої любимо відкликуватися,
щоб зясувати невигоду свобід населення,
але мабуть не стосують їх у ніякому з ци-
вілізованих (без СССР) европейських
країв. Цей розпорядок може зіпхнути до
стану неволі майже 2,640.000 громадян
Польщі. Звідкіля ці цифри? Кордони
Польщі довгі на 5.550 км. Якщо цю смугу
поширити до середини на 6 км. — будемо
мати 33.000 км². Якщо приймемо, що на
1 км² у Польщі припаде коло 80 осіб, то...
Зрештою вважаємо справу важною навіть
якби торкалася 1 міліона громадян, а на-
віть лише їх 50.000.

На основі цього розпорядку президента
і виконних розпорядків до нього міліони,
чи лише сотки тисяч громадян пішло в я-
сир місцевих адміністраційних ригорів.
Автор пригадує, що на основі цього розпо-
рядку, міністр може заборонити купно не-
рухомости, а... відмова дозволу не вимагає
мотивів. Знову рішення воєводи не вимага-
ють мотивів і є негайно викональні. Далі
розділ IV. каже: **Від заходу до сходу сон-
ця не вільно виходити з дому нікому з цих
польських громадян!!!**

А хто мешкає на відлюдді? В лісах, бо-
лотах, на хуторі чи кольонії? Цей має пра-
во відчислити 100 м. і то від мешкального
будинку, а не якоїсь там стодоли та у про-
мірі цих 100 м. порушатися. Але не даль-
ше!!!

Не вільно полювати. Не вільно тримати
голубів. Не вільно фотографувати. Не
вільно навіть мати фотографічного апара-
ту. Не вільно ловити риби без спеціяльного
дозволу. Не вільно світити світла у вікнах,
що виходять на кордон. Якже ці люди мо-
жуть витримати в таких рамах, накинених
їм життєвих умовин. Не знаю — призна-
ється автор.

—o—

Українці на XVI. Міжнароднім Конґресі „Пакс Романа“ в Парижі.

Участь українців у всяких міжнародніх зіздах дуже потрібна, хоча би з тої причини, що доцільна пропаганда української справи в цілому світі, на жаль, дещо прислабла. Зокрема великого значіння набирає участь українців у католицьких зіздах у Франції, бо треба признати, що французький ґрунт католицьких кругів був для нас досі доволі твердий та неприступний. Цьогорічний міжнародній конґрес „Пакс Романа“, організації католицьких студентів усього світу, відбувався у Франції в Буфемон під Парижем та в самім Парижі у днях 24. липня до 2. серпня включно.

Міжнародні зізди „Пакс Романа“ мають у цілому католицькому світі велику симпатію, тому не диво, що ті зізди притягають не тільки саме католицьке студентство, але теж т. зв. католицьких сеніорів, себто старших людей католицького світогляду з академічною освітою — духовних та світських. Таким чином конґреси „Пакс Романа“ стають подією поважною.

Перед кількома місяцями появилася була в нашій пресі інспірована кимсь однобічна й неправдива інформація про становище українців у тій орґанізації, себто члена „Пакс Романа“, Т-ва студентів українців католиків „Обнова“. Піднесено там закид, що „Обнова“ не є повновартним членом, бо, мовляв, орґанізація „Пакс Романа“ побудована на принципі державнім, а не національнім, як нпр. міжнародня орґанізація всього студентства ЦІЕ. Отже нічого подібного: „Пакс Романа“ у своїм статуті не є побудована ані на принципі державнім, ані національнім, тільки на тій засаді, що кожна федерація є повноправним членом, якщо дістане апробату своєї церковної влади. Тому істнує можливість, що з одної держави можуть бути дві, три і більше рівнорядних орґанізацій. З Польщі нпр. входять до „Пакс Романа“ як рівнорядні члени українська орґанізація „Обнова“ та польська „Одродзене“, але нпр. з Мадярщини входять теж дві рівнорядні мадярські орґанізації, зі Швайцарії аж три швайцарські. І саме такий статут, що базується радше на церковній орґанізації, дає нам змогу бути у рямцях тої орґанізації повноправним і рівнорядним членом і навіть визначно окремим з огляду на східний характер нашої Церкви.

„Пакс Романа“ має статутово три влади: а) Конґрес, б) Міжфедеральну Раду, в) Екзекутивний Комітет. Чинности полагоджує постійне бюро у Фрибурґу в Швайцарії з ґенеральним секретарем на чолі.

До Міжфедеральної Ради, що збирається двічі в рік, належать делеґати (по одному) усіх членів-федерацій, отже й „Обнови“. До Екзекутивного Комітету належить: президент федерації, три віцепрезиденти, ґенеральний секретар та директори т. зв. підсекретаріяти для поодиноких справ, яких є девять; Екзекутиву творить таким чином 14 членів на близько 50 орґанізацій цілого світу.

Якжеж представлявся цьогорічний Конґрес у Франції та яка участь українців у ньому, вкінці з якими вислідами ми виходимо з нього? Цьогорічний Конґрес уладжувала французька Федерація, що мала амбіцію запрезентувати цілому світові зріст та потугу французького католицького руху з одного боку, з другого боку на тлі світової париської вистави виказати перед католиками світу передову ролю французької культури у світі взагалі. Праці Конґресу відбувалися в двох частинах: у перших чотирьох днях у Буфемон під Парижем у затишнім будинку великопанського коледжу, друга частина від 29. липня до 2. серпня включно в Парижі. Перша частина була присвячена внутрішньо - організаційним працям „Пакс Романа“, на комісіях і пленарних засіданнях; тут теж переведено вибори до нової Екзекутиви; в Парижі призначено 4 дні радше на французько-католицькі маніфестації.

Провідною темою Конґресу було безробіття академічної молоді світу; одначе по комісіях ішла інтенсивна праця над ріжними питаннями культурними та соціяльними, що торкають новочасний католицизм. У Парижі в створенні Конґресу брали участь представники високих державних чинників (від міністерства закордонних справ) та церковних (два кардинали — Вердіє і Бодріляр). Членів Конґресу офіційно приймала рада міста Парижа. Ціль свою французькі католики осягнули вповні. Виказали просто ґіґант. розвій французького католицизму і для добра своєї нації зробили те, що на один крок взад відсунули дальше значіння німецького елементу на міжнародніх зіздах. Облегчили це їм самі німці з Німеччини, що на Конґрес не прибули. Зрештою цей гарячий патріотизм французів католиків зазначувався на кожному місці, як нпр. їх орієнтація в еспанській справі Цілий Конґрес був зрештою ведений в дусі католицького замирення.

Якаж роля українців на цьому Конґресі та з чим ми з нього виходимо? Від українців у Буфемон брало участь 5 членів: духовник „Обнови“ о. д-р Іван Гриньох і проф. д-р Микола Чубатий від українських католицьких сеніорів, ред. В. Глібовицький, студ. Ю. Տершаковець та Б. Лончина — всі зі Львова та інж. Микола Граб з Бельгії. В Парижі долучилися ще о. Гаврилюк, п-і Донцова та п. Голубцівна. Цей Конґрес дав доказ, що праця „Обнови“ на міжнародньому ґрунті осягнула вже свої повні результати. Українські делеґати брали участь майже у всіх комісіях, всюди забирали голос, в урядових звідомленнях нераз згадувалося про погляди чи методи праці українців у тій чи іншій справі. В Буфемон та в Парижі для цілого Конґресу відправлялася Служба Божа нашого обряду; в Парижі нпр. у базиліці на Монтмарті відправлено навіть соборну Службу Божу в дні 31. липня для всіх учасників Конґресу та мас париських католиків; десятки чужинців цілого світу причащалося по східному обрядові. Нема найменшого сумніву, що наш східний обряд облегчує нам працю, бо притягає для нас увагу цілого католицького академічного світу.

Та не тільки це; що питома вага українського католицького студентства в цій міжнародній орґанізації поважна, видно хочби з того, що провід одного із 9-ьох підсекретаріятів віддано українцям, а саме директором підсекретаріяту для пізнання близького Сходу „Про Орієнте“ обрано проф. д-ра Миколу Чубатого. Таким чином українець став членом 14-членної Екзекутиви тої міжнародньої орґанізації, побіч проф. Роселя з Фрибурґа, проф. Рікета та Дібоа з Парижа та Мараковіча із Загребу.

Цікавити буде певно наше громадянство, яка постава французьких католиків до українських представників та до української справи взагалі.

Слід ствердити, що в тих кругах знання нашої справи доволі неясне. Багато перешкоджає тут наше реномоване в Европі германофільство з одного, та політична орієнтація Франції на Совіти чи Росію з другого боку. Нехай ніхто не гадає, що французький католик у

би шукати радше капітульного манастиря, що при ньому жили галицькі митрополити.

По південній стороні церкви є досить рівна, невелика площа від сторони палатки Сестер Служебниць, але мої сонди на цьому місці ще у 1934 р. не відкрили жадних слідів румовища крім останків убогої ліпянки, мабуть із XI. ст. Значить, залишалася тільки східна сторона церкви, де є справді досить велика рівна площа, давне цвинтарище, скасоване щойно 120 літ тому, де ще перед 40—50 роками стояли хрести та росли сливи. І там одна 15 м. довга сонда в напрямі схід-захід натрапила дня 25. VII. мин. року у глибині трьох метрів на два грубезні мури в напрямі північ-південь, на сліди деревляної спаленої підлоги та останки церковної долівки з великих алябастрових плит. Не було двох гадок, що це сліди довго шуканої катедри Осьмомисла (про це свідчить сам денник розкопів), одначе подана на сторінках „Діла“ з 13. VIII. мин. року перша вістка про це незвичайне відкриття була ще дуже обережна.

Слідкування за відкритими мурами треба було відложити до цього року. У поширеній тепер минулорічній сонді зразу найшовся камяний саркофаг напевно з княжими тлінними останками, в його продовженні, колись у деревляній домовині була похована княжна із золототканим чільцем і те ще більше утвердило минулорічний здогад. Вкінці відкопані в цілости обводові мури виявили величезну квадратому святиню візантійського стилю, видовжену тільки трьома абсидами, лише півтора метра вужчу та коротшу (32.5×37.5 м.) від київської св. Софії (34×39 м.).

В цей спосіб віднайшлася вперше й остаточно митрополича катедра галицько-волинської держави, найбільша українська памятка старовини, яка при дальших розкопах на другий рік виявить напевно ще неодну народню, церковну, історичну та мистецьку цінність.

всіх своїх поглядах не числиться з одним дороговказом — які це користи чи наслідки матиме для цілости французької справи? Одначе треба признати, що ясне ставлення української проблеми у відношенні до большевиків та Росії взагалі находило все серед французьких католиків зрозуміння, а зі злою волею чи упередженням до нас ми рішуче не стрічалися; радше навпаки — зі симпатіями. Француз як вроджений дипльомат старається кожному чужинцеві заблестіти чаром французької культури та притягнути для неї і „германофілів". Зате ми стрічалися теж з доволі справедливою оцінкою нашого положення та з признанням слушности наших змагань. Загальний білянс з Конґресу „Пакс Романа" для нас додатній.

Ще одна практична заввага. З огляду на неприявність поважних німецьких католицьких студентських організацій французька мова добуває собі на тих зїздах мало не монопольне значіння і тимсамим знання французької мови для учасників таких зїздів просто конечне. Ми маємо католицькому світові що сказати, ми всилі до живого зацікавити круг ...овних людей; але щоб це завдання виконати, необхідно нам знати французьку мову. Це слід затямити собі не тільки католицькій, але й усій нашій академічній молоді.

Учасник.

З жидівської преси.

Селянський рух.

Львівська „Хвіля"з 21. ц. м. (ч. 6617) помістила статтю відомого жидівського публіциста п. н. „Рух хлопскі", яка відхилює рубець заслони про останні селянські події в Польщі. Автор пригадує, що день 15. ц. м. польська хлопська партія (Стронніцтво Людове) святкувала як день „хлопського чину". Ці роковини є зовсім свіжої дати. Зродилися вони у хвилині, коли в селянських масах по невдачі санації підчас останніх виборів до сойму повстало бажання маширувати, щоб задемонструвати свої сили і домагатися своїх прав. Першим початком були походи польських селян підчас т. зв. Зелених Свят по містах і містечках два роки тому. Тоді польські селяни висунули між іншим теж такі політичні гасла як розвязання теперішнього сойму, нових виборів на демократичних засадах, повороту Вітоса, привернення самоуправи, усунення призначених війтів та солтисів і т. д. Дійшло до того, що підчас свята в Новосельцях у честь селянського героя Пижа десятки тисяч селян демонстрували у присутности вирішного чинника (читай: марш. Сьміґлого-Ридза —прим. Ред.) за своїм б. провідником (читай: Вітосом — прим. Ред.). Одначе рік тому період маршів закінчився. По подіях у Вежхославіцах почалася серія репресій проти людової партії. Зайшли теж якісь зміни в політиці проводу людової партії. Під натиском нападів правиці охололи взаємини з П. П. С. Одночасно Варшаву покинув провідник виконавчого комітету б. маршал сойму Ратай. Його місце заняв б. пос. Міколайчик, відомий та енерґійний діяч з Познанщини, який трохи криво дивився на надто щиру приязнь з лівицею. Він кермував партією кілька тижнів. Тоді кружляли вістки про ріжні розмови деяких людових діячів з О. З. Н.

Щойно кілька тижнів тому стало ясно, що людова партія відпекується покищо від якихось маневрів у Морж, чи теж від будьякого контакту з правицею. В обіжнику „Стронніцтва Людового" зовсім ясно зясовано, що роковини „хлопського чину" не можна святкувати спільно з ендеками. Резолюції, що їх приняли 15. ц. м., говорять про спеціяльний зворот до робітничих мас. Які мотиви вплинули на Вітоса, щоб спрямував свій марш на ліво? Чи лише сам факт, що О. З. Н. маширує на право, що О. З. Н. не популярний у селянських масах? Одно відоме, що Ратай вернувся зі своєї відпустки та обняв знову становище начального редактора „Зельонеґо Штандару" і знову бере активну участь у партійній праці „Стронніцтва Людового".

Насувається тепер питання, як вдалося селянське свято, який текст принятих резолюцій та яким шляхом вони будуть здійснені? На це треба бути закордонним часописом, читаємо далі, щоб можна видрукувати без перешкод, чи то селянські резолюції чи навіть обговорювати відношення до закордонної політики чи вкінці спосіб здійснення рішень. „Праґер Прессе" з 19. ц. м. видрукувала все чорне на білім, а „Пештер Льойд" подав навіть вістки офіційної мадярської телеґрафічної аґенції.

Автор підкреслює, що людовці мають найчисленніші кадри в середущій і західній Галичині та частинно в келецькій окрузі. Оцінити і витягнути висновки із свята, що почалося 15. ц. м., буде можна щойно тоді, коли преса зможе без перешкод реєструвати всі факти.

Наглий виїзд американського амбасадора.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Наглий виїзд амбасадора Злучених Держав Бінґгема викликав велику сензацію в Льондоні. Англійська преса пише, що його візвав нагло през. Рузвельт на нараду у важних справах, звязаних з міжнароднім положенням. Амб. Бінґгем дістав вістку саме у хвилині, коли підготовлявся до виїзду на полювання до Шкотії. Американські кола в Льондоні запевняють, що виїзд амбасадора не звязаний з положенням на Далекому Сході.

Ордери за смертні присуди.

Центральний виконавчий комітет СССР постановив надати багатьом особам совітського судівництва ордери Леніна та інші відзначення за енерґійне виловлювання „ворогів народу". Між іншими удекоровано голову начального військового суду в СССР, Ульріха та його заступників Матулевича і Нікітенка та члена суду Ричкова. Ордером „Червоної Звізди" удекоровано членів военного суду Димітрова, Орлова й інших.

Німеччина заявляється за Японією.

БЕРЛІН, ПАТ. Німецькі політичні кола підкреслюють, що інцидент у Китаю переходить у дійсну війну і що Японія урухомила цілу свою силу проти китайців. З деяких слів німецької преси виявляється, що з огляду на ролю Москви в комплексі далекосхідного питання симпатії Німеччини будуть скорше за Японією ніж Китаєм.

Велику ролю крім цього будуть відогравати крім цього господарські інтереси Німеччини на Далекому Сході.

СССР ДАЄ ВІЙСЬКОВУ ДОПОМОГУ КИТАЄВІ.

ТОКІЮ, ПАТ. Щоденник „Гочі-Шімбун" пише, що Совіти з тактичних оглядів не заявляють отверто свого становища в японсько-китайській війні, але потайки через свого амбасадора в Нанкіні Боґомолова намовляють марш. Чан-Кай-Шека до воєнної акції проти Японії. **Совіти обіцюють Китаєві військову допомогу доставою зброї і совітських летунів.** Ген. Бліхер відвідав в останньому часі зовнішню Монґолію.

Совіти вже вислали кільканацять літаків і летунських старшин до Нанкіну. Ці літаки вже брали мабуть участь у боротьбі з японцями.

У Токіо викликала велике враження вістка часопису „Йоміурі Шімбун", який покликуючись на паризьку „Ля Репіблік" твердить, що Китай заключив із СССР умову у справі доставии 362 літаків, 200 повзів, 450 гармат і 1.500 важких скорострілів. У заміну мав Китай дати Совітам концесію на будову залізничої лінії, яка має получити півн. Китай із транссибірською лінією, та інші концесії на терені півн. Китаю.

НОВА АВТОНОМНА ДЕРЖАВА У ПІВН. КИТАЮ.

Розвязання політичних рад провінцій Гопей і Чагар означає зірвання єдности цих провінцій з Нанкіном. Там урядує тимчасовий „комітет оборони миру" і поліція під проводом японських дорадників. **У Пекіні появились відозви зі завізвом створити автономну північно-китайську державу під назвою Гуа-Пеі-Куо.**

Щоденник „Асагі" повідомляє, що японські міністерства війни і маринарки домагаються двох міліярдів на покриття надзвичайних воєнних видатків. Досі на ці видатки призначили 526 міл.

БОЇ В ПІВН. КИТАЮ.

ШАНГАЙ, ПАТ. В неділю бомбардували японці китайські війська, які ввійшли до північного Чагару всупереч китайсько-японським військовим договорам. Вони збомбардували осідок 145. кит. дивізії й осідок провінціонального уряду Чагару, осідок 15. дивізії в Гої-Ляї та летунський майдан в Сіяоква. Шкоди великі.

ЛЕТУНСЬКІ БОЇ НАД НАНКІНОМ.

Японські гідроплями виконали вчора напад на Нанкін і бомбардували військове летовище в Куан Гуамен і арсенал в Чун-Чуамен. Бомбардування тревало майже годину Над Поошаном відбувся летунський бій між 5 гідроплянами японців і 9 куртісами китайців. Японці зістрілили 5 китайських літаків.

НОВІ ЯПОНСЬКІ ВІЙСЬКА У ШАНГАЮ.

Представник японського ґен. штабу заявив, що до Шангаю приплили нові японські частини на підмогу. Підмогу цю творить більше як 50.000 вояків. Японці підготовляються до вирішного бою.

Закладайте кружки і Філії „Відродження"!

Москва орґанізувала атентат на премієра Портуґалії.

По 6-тижневім слідстві поліція арештувала всіх змовників, які брали участь в бомбовім атентаті на прем. Салязара дня 4. липня ц. р. Слідство виявило, що змовники втримували взаємини з Москвою, звідкіля дістали точні вказівки.

Просвітянське свято Ходорівщини.

В неділю 2. серпня ц. р. відбула філія „Просвіти" в Ходорові ювилей з приводу свого 25-ліття. Свято розпочалося полевою Службою Божою на площі місцевого „Сокола" (коло будинку Украінбанку), яку відправив один з основників філії о. крилошанин Теліщук, з Потока, в асисті оо. Тарнавського і Литвина, Діяконуючи оо. Нуд і Клецан. Відтак відправлено панахиду за померших членів філії. Високопатріотичну проповідь виголосив о. Микола Рокіцький з Ляшок, яку зібраний народ вислухав з великим підйомом духа. В часі богослуження і панахиди співали злучені мішані хори кільканацяти читалень під умілою орудою п. Прокопяка.

По скінченім богослуженню почалася святочна академія, яку відкрив довшою промовою голова філії о. Теофіль Прийма, звсовуючи зібраним історію культурно-освітньої праці філії на терені повіту та виказуючи білянсовий вислід тої діяльности. Після того злучені хори всіх читалень відспівали просвітянський гимн, відтак ішли привіти.

Перший привіт складав від Матірнього Товариства і Головного Виділу „Просвіти" ред. Михайло Тарнавко, який у своїй промові змалював післанництво „Просвіти" і її значіння для культурного життя нашого народу. Промовець згадав про воєнне лихоліття, яке знищило у великій мірі ввесь культурно-освітній дорібок нашого народу, що головно в Ходорівщині не дало змоги як слід розвинутись основаній в 1913. р. філії „Просвіти". Дальше підчеркнув велике значіння книжки, як засобу культурно-освітньої праці на місцях, взиваючи всіх представників читалень, щоб подбали за відповідне вивінування читальняних бібліотек зразковою українською літературою, маючи на увазі головно такі книжки, які своїм змістом захопилиб маси. Торкнувся теж справи книжок для дітвори і дорослих, які повинні бути в кожній читальні, бо діти і молодь — це найкращі пропаґатори книжки й читальництва. При кінці візвав усіх зібраних до масового членства „Просвіти", щоб у ювилейному 1938. році вся Ходорівщина найшлася в членах Товариства.

Відтак ішли дальші привіти. В імени деяких установ міста Ходорова зложив привіт адв. д-р Стронціцький, відтак витали філію делеґати майже всіх читалень та інших установ з повіту.

По скінчених привітах відбувалися виступи читальняних хорів, які відспівали низку пісень („Єднаймось, діти України", „Задзвенімо"; „Широкий луг", „Ой, зза гори чорна хмара" та інші), які випали вдатно.

Показом національних танків та інсценізацією п. н. „Вертеп Книжки", яку незвичайно гарно вивів амат. гурток читальні з Вербиці, закінчилося це свято під звуки національного гимну, що його відспівали в піднеслому настрою всі зібрані на площі.

Вечором, на закінчення ювилейного свята, місцевий амат. гурток відіграв „Марусю Богуславку" при битком виповненій салі.

——o——

Районові обжинки і день господині в Новосілках, повіт Камінка Струмилова.

В неділю 22. серпня ц. р. відбули Кружки „Сільського Господаря" в Новосілках, Убині й Лісках, бузецького району в Новосілках-Ліськи перші районові обжинки при співучасти к. 2000 осіб. Обжинки розпочалися Службою Божою на дворі коло церкви, яку відправив місцевий парох о. декан В. Дрелих. По відспіванні молебня о. І. Татомиром виголосив відповідну до хвилини проповідь о. І. Чередарчук. Опісля відбувся похід через село на громадський майдан, в якому взяли участь Вишкіл Хліборобської Молоді, Секції Молоді і Господинь згаданих сіл, представники Централі і Філії „Сільського Господаря", У. П. Р., Секції Господинь, далі господарське знаряддя і машини та старше громадянство.

По дефіляді йшла на майдані третя точка програми — академія. По піднесенні прапору при відіграннї нац. гимну орхестрою з Ріпнева академію отворив о. декан В. Дрелих, витаючи всіх присутніх. Відтак ішли привіти: інж. І. Лапчука від Централі „Сільського Господаря" у Львові, що вказував на значіння хліборобської організації, пос. В. Кузьмовича від У. П. Р., що підчеркував значіння традицій обжинків у житті українського народу п. д-ра Х. Кононенко від Головної Секції Господинь про ролю жінки в українському народі, голови Кружка в Новосілках п. Наталії Кечор про силу освіти народу, п. Калинович від Філіяльної Секції Господинь та дир. Мацюка від Філії „Сільського Господаря" в Буську. Опісля відбулись обжинкові вправи Секції Господинь, обжинкові пісні і складення вінків від жіноцтва кружків у Новосілках, Убині й Лісках. Академію закінчила голова місцевого Кружка, дякуючи всім присутнім за участь, після чого відспівано національний гимн.

Слід підчеркнути, що завдяки Секції Молоді під проводом інструктора Пришляка ввесь час панував взірцевий лад і порядок. **І. Л.**

——o——

НА МАКІВЦІ.

Кожного року відбуваємо в літі два національні свята, які гуртують українську масу і з кожним роком запримічуємо дивне явище: чимраз більше молоді і селянства бере участь у святі на Підлисою і на Маківці, зате чимраз рідше можна запримітити представників української інтеліґенції, якої участь зводиться до чисто офіціяльних форм. Дивне і прикре явище, явище, з яким треба боротися, як треба боротися з холодом і байдужністю, що закрадається в душу.

Цьогорічне свято поляглих на Маківці відбувалося у виїмкових умовинах, про які наші читачі мали змогу довідатись із комунікатів, що їх проголошувала скільська Філія Т-ва Охорони Воєнних Могил.

Хоч цьогорічне свято скількістю може й не дорівнювало минулорічним, проте випало воно дуже взірцево й поважно. Ще день, а то й два перед святом ішли паломники з цілої Стрийщини та з подальших околиць краю на Маківку. Багато приїхало наколесників. Із довколичних сіл прийшли процесії зі своїми священиками.

Під великим березовим хрестом, що стоїть по середині оправленого стрілецького цвинтаря, збудували престіл. Від престолу аж до воріт уставились двома рядами процесії таких сіл: Грабовець, Волосянка, Головецько і Тухля. Вінки принесли села: Коростів, Кальне, Лавочне, Волосянка, Ялинковате, Хащоване, Головецько, Погар, Рожанка. Ладу на святі берегло коло 70 впорядчиків, здебільша скільські соколи та юнаки з Гірного, Синевідська Вижного та з Нижного, зі Стинави Виж., Конюхова та Підгородців.

Перед Службою Божою о. Лев Янович, парох Головецька, закликає нарід, щоб підчас Сл. Божої зберіг якнайбільший спокій, щоб вшанувати повагу і святість місця.

Службу Божу починають правити перед 11. год. два священники: о. Л. Юхнович з Опірець та о. О. Мудрий з Орави. Коло престола стоїть кількох б. старшин УГА і священник. УПР. репрезентує посол В. Целевич. Співають два хори: один із Лавочного під управою Т. Коруда, другий із Добрян під проводом Дм. Фтомина. Крім того участь у Святі взяла ще дута орхестра з Синевідська Вижного.

Після Служби Божої орхестра відограла гимн „Боже Великий". Відтак о. П. Карвацький виголосив дуже глибоку і патріотичну проповідь, закликаючи скріпити культ тих, що їх душі приняв до себе Всевишній, який благословив їх велику любов і посвяту для Батьківщини. Опісля почінається панахида, яку відправляють: о. Ст. Смачило (Гребенів), о. Петро Карвацький (Волосянка), о. Черниш (Побук), о. Осип Мудрий (Орава), о. Левицький (Рожанка), о. Шкварок (Тухля), о. Л. Янович (Головецько). По панахиді грає орхестра „Вічну память". Усі клякають і відмовляють тричі „Отче наш" і „Богородице Діво".

У годині 12.30 Свято закінчене. Дир. Волод. Садовський, член скільського Комітету Охорони Воєнних Могил, дякує присутнім на святі за зразковий порядок та накликає, щоб в якнайбільшому ладі розійшлись домів, щоб не дати притоки адміністраційній владі до якихнебудь закидів на будуче і щоб облегчити Комітетові важке завдання.

Опісля орхестра відограла востаннє „Вічну память" і маси поволи у взірцевім порядку почали розходитись.

Сильний відділ поліції сконсиґнованої під Маківкою не мав найменшої причини до інтервенції. Свято відбулося гідно й поважно. Побажатиб, щоб усі наші національні свята відбувалися в такому настрою. **П. К.**

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Лікар з легкопадом.

Операція серед снігів.

Ціла Північна Америка славить лікаря д-ра Генрика Геммонда, який особистою відвагою і бравурою урятував життя хорому в виїмково важких умовинах.

Трапилося, що одна фільмова експедиція, яка вибралася в гори Макензі на півночі, почала пересилати радіом алярмові сигнали „S. O. S.", бо в горах заскочила її нагальна, кількаденна буря. Головний режисер експедиції важко занедужав на запалення сліпої кишки. Поліційна станиця в форті Нормана відобрала ці сигнали й повідомила про них молодого лікаря д-ра Геммонда.

Цей молодий 30-літний лікар мав загальну симпатію серед тамошньої кінної поліції. Багато разів виставляв він своє життя на небезпеку і рятував хорих у найтрудніших умовинах. Він теж знав членів експедиції, які перед кількома місяцями вибралися в трійку в гори Макензі, щоби там поробити світлини з підбігунової зими. Пересторога досвідчених поліцаїв не завернула їх з раз взятого заміру. Тільки обіцяли, що за помічю своєї короткохвильної висильної стації будуть щоденно зголошуватися до радіової стації в форті Нормана. Тому кілька днів, не зважаючи на страшний холод, залишили вони малу хатину, в якій вони знайшли захист і пішли в глибину гір. Там збудували собі хатину зі снігу і тут занедужав головний режисер. Усе вказувало на гостре запалення сліпої кишки.

Серед шаліючої хуртовини.

Лікар заявив коротко: Якщо цей чоловік не буде оперований продовж кількох годин — не даю цента за його життя. Щоби долетіти літаком до гір Макензі треба менше більше години часу. З годину треба їх шукати, з годину назад — разом три. За три години хорий може померти. Тому буде ліпше, як я полечу з ними і заберу зі собою операційне знаряддя.

Йшло про людське життя, отже командант поліційної станиці не вагався. За хвилину велика двомоторова машина була готова до старту. Летун Мартин Сіль сказав з гумором: Більше як зломання карку не може нам трапитися — після чого до машини всів д-р Геммонд і телеграфіст. Загудів мотор і літак відорвався від землі.

Це був шалений лет. Машина танцювала й ставула дуба, кидана вихром. Густа біла сніжна заслона закрила летунові ввесь вид, так що він з найвищим зусиллям удержував рівновагу апарату й напрям. Час до часу літак діставався з верстви снігу і летун з трудом орієнтувався, де опинився. Рівночасно телеграфіст намагався нав'язати контакт із фільмовцями. Коли це нарешті вдалося, доручили їм запалити вогонь. Літак летів тепер так низько, що ледви кілька метрів ділило його від засніжених гірських скель.

Скок у невідоме.

Щойно по двох годинах лету добачив летун слабий блиск вогню. Злетів якнайнижче й почав кружляти довкола вогнища. Одначе надармо намагався доглянути якесь місце, можливе до причалення. Після чвертьгодини такого кружляння, заявив д-рові Геммондові за помічю карточки, що причалення виключене. Лікар не вагався.

— Отже треба скакати — крикнув до вуха летунові.

Цей останній потакнув головою. Д-р Геммонд приготвив торбу зі знаряддям і чекав.

Ще хвилина й летун крикнув: — Вже! Д-р Геммонд відчинив дверцята кабіни і кинувся в сніжну пропасть. Хвилину упадав як киданий вітром листок, врешті йому вдалося причалити на сніжнім збоччі узгірря. Негайно побіг до вогнища, при якім стояло двох членів фільмової експедиції. Літак відлетів до форту Нормана. Коли перемерзлий летун причалив врешті в форті, доручили йому депешу, якої зміст звучав: „Операція вдалася. Пацієнт почувається добре. Пришліть по нас санки". По кількох днях всі щасливо вернулися до форту Нормана.

Геройський лікар зробив собі таким чином незвичайну популярність на далекій півночі.

Тайна корабля „Мері Селест".

Одного дня запримітив сторож морської ліхтарні біля Азорів вітрила якогось корабля на овиді.

— Американець — сказав він до свого товариша — прегарний корабель, новий корабель! Знаменито!

Американський корабель у пристані — це означає добрий заробіток для багатьох людей. Лоцманський човен не тратив ні хвилини і поплив просто на „Мері Селест". Човен засвистав свій привіт. Ніхто не відповів. На другий і третій привітальний свист теж ніхто не відповідав. Лоцман і його товариш підіхали зовсім близько до таємничого корабля. Смішне, що на чердаку нема ніодної людини. Щойно тепер запримітили вони, що „Мері Селест" пливе зиґзаком, хоч вітер віє найдокладніше в горішнє вітрило. Лоцман повідомив пристаневу поліцію, яка теж за пів години приплила на поліційній лодці. Поліційна лодка взяла зі собою цілий машиновий апарат, щоб не дозволити американському кораблеві відплисти далеко від берега.

Обережно ввійшла поліція на чердак.

—Гальо! — закликав поліційний поручник Агірра, відчинивши двері на спід корабля. Ніякого відгомону. Ніхто не ворухнувся. Могильна тиша. Поручник Агірра зійшов униз. Двері до їдальної кімнати стояли відчинені. Стіл був накритий на 20 осіб. На столі стояли тарелі, ножі, шклянки на вино і т. ін. У капітанській кімнаті лежав неушкоджений корабельний записник. На столі капітанської кімнати лежало комічно розложене дитяче плаття і підвязки.

Чорний кіт.

Поліція почала перешукувати машиновий відділ і кімнати для залоги. Всюди панував взірцевий лад. Ніде не було найменшого сліду якоїсь катастрофи, нічого, що вказувалоб на те, що на кораблі скоїлося якесь нещастя. Тільки в одному місці почули поліцаї жахливий вереск. Вереск, немов би когось мордували. Поручникові, загартованому в ріжних морських пригодах стаяло волосся дубом. Одначе перемагаючи страх, почав із поліцаями розшуки. З важким трудом добули з долішнього чердаку чорного кота, який був єдиним живим пасажиром на кораблі „Мері Селест". Знайдений корабель притягнули до пристані. Матірною пристанею „Мері Селест" був Ню Йорк, власником Венямин Брідж, який обезпечив свій яхт на 35,000 долярів.

По обезпечення ніхто не зголосився. Ніхто не намагався розвязати загадки „Мері Селест". І ця загадка залишилася без розвязки, як казка сімох морей, донедавна. Щойно тепер, по 68 роках правда вийшла на верх.

Одинокий живий пасажир.

Недавно помер у Ню Йорку власник малої гостинниці Йосуа Сатль. Він залишив свому синові гостинницю і лист до президента нюйорської поліції. В тому листі пише він таке:

„Дорогий пане президенте! Коли ви будете читати ці рядки, мене не буде вже між живими. Значить, мої зізнання приходять трохи запізно. Щоб вияснити, чому воно так сталося, треба вияснити події, які скоїлися багато літ тому назад. Ви тепер молода ще людина, я скінчив 76 літ.

Коли я мав 11 літ, служив я хлопцем-послугачем на „Мері Селест". Ви хіба чули про тайну того корабля? Я був єдиною людиною, що вийшла з життям із тієї пригоди. Та це не була пригода, радше злочин. Собачий злочин! Тоді дволітне дитя втратило життя. І його мати та батько.

Нас було 17 люда, самих вибраних моряків. Керманичем був Ферелін, який відсидів вже довшу кару в моряцькій вязниці. Очевидно наш капітан і власник не знав про те нічого. Ферелін відсидів кілька літ за обезпеченевий обман. Ви не знаєте, пане президенте, поведінки тодішніх часів? Отже він купив якимсь чудом, при помочі підробленого капітанського диплому якийсь престарий корабель, високо його обезпечив і відтак покинув на морі. Обезпеченеві товариства потерпіли на тім шкоду. Ясно, що в такій змові мусіла брати участь ціла залога. Кожний дістав відтак свою пайку при поділі. Тільки дві людські жертви були при тім. Їх не втаємничили в обманний плян, щоб таким чином катастрофа виглядала більше природно.

Павутиння.

Не знаю яким чудом із фальшивими паперами дістався він на наш корабель. 24 дні мусів він зужити, щоб намовити залогу нашого корабля до нового обману. При тому кожний мав заробити кругло 1.000 долярів. Ця сумка ще й нині дуже привабна для кожного моряка. Перед 60 роками це була просто фантастична сума. Капітанові мала припасти гарна сума 15 тис. долярів, значить багато більше, як та стара палуба була варта. Одначе капітан Брідж, якому Ферелін виявив 25 дня нашої подорожі свій плян, не погодився на нього. Не знаю чому, але не хотів мабуть рискувати й виставляти на небезпеку свою молоду жінку й малого синка. А може справді був джентельменом.

Убивство.

Ферелін полагодив усе короткою дорогою: капітана застрілив і вкинув до моря, відтак його жінку й дитину. Відтак спустили ми рятунковий човен і покинули корабель із всіма розпущеними вітрилами на ласку моря. Ми доплили були саме тоді до Азорів. Ми сподівалися, що ми небавом висядемо на сушу, а корабель за той час загине.

Та воно вийшло зовсім навпаки. „Мері Селест" притягнули небавом до берегу і поліційна влада почала вести слідство. Ми не мали відваги причалити до берегу, щоб не попасти поліції в руки. Ми не вміли придумати іншого пляну й рішили добитися до африканського берегу. Ми вже добились були майже до берегу, коли раптом попали ми в нагальну бурю. Я одинокий залишився між живими: Якщо папери витримали ще й досі, то можете їх знайти і переконатися, що тоді називався я ще своїм правдивим прізвищем Альберт Йозуа. Але мене вже не знайдете, коли будете читати ці рядки, пане президенте!"

ЗАЧАРОВАНА СКРИПКА.

В одному вибагливому данцінгу в Барсельоні грала ще перед повстанням націоналістів і перед червоним урядом циганська музика під проводом славного „примаса" (мадярська назва першого скрипака) Траяна Джюрджеску. Джюрджеску мав уже попереду дуже великі успіхи в Мадриді. Він чарував слухачів не тільки своєю майстерною грою, але також і незвичайним тоном своєї скрипки. Про цю його скрипку знавці говорили, що це одна з найдорожчих скрипок на світі.

НЕЗВИЧАЙНИЙ ІСТРУМЕНТ.

Скрипка Джюрджеску була дуже незамітна щодо вигляду. Вона була почорніла зі старости й не дуже дбайливо переховувана; одначе вистачило кілька тактів, щоб усіх слухачів полонив чар незвичайного тону, що линув зі скрипки.

Як оповідав власник, ця скрипка була в посіданні його родини вже двісті літ.

На думку знавців ця скрипка була роботою котрогось славного майстра з Кремони. Джюрджеску оповідав, що цю скрипку одержав його прадід від самого діявола. Вона переходила з батька на найстаршого сина й приносила йому тільки одне щастя: гроші. Крім цього кожний власник тої скрипки мав згинути передчасно.

КІНЕЦЬ „ПРИМАСА".

Ця легенда викликала сензацію. Та ще більшою сензацією було те, що Джюрдеску занедужав і за три дні помер. Секція виказала, що він уже довший час нездужав на шлунковий чиряк, одначе дивним дивом увесь час того не відчував.

Скрипка перейшла тепер на найстаршого товариша Джюрджеску, та мала бути в нього так довго, поки не приїде до Барсельони первородний син Джюрджеску, що перебував на Балкані. Він швидко справді приїхав з молодою дальматинкою, своєю судженою. Він перейняв провід над орхестрою.

ЗАЗДРІСТЬ.

Циганська орхестра подалася з Барсельони на дальші виступи й згодом забрила в Лісабону.

Одної ночі підчас концерту, молодий Джюрджеску впав убитий, на естраду. Його поцілила револьверова куля. Це вбила його суджена Міліка, зі заздрощів.

Циганська орхестра після цього розбрилася. Одні розбрились по Еспанії, інші по південній Франції. Де поділася злощасна скрипка ніхто з циганів не хотів виявити. Щойно по пяному один з них візнав, що цигани спалили її вночі над морем під Лісабоною. — Чорт взяв те, що дав!.. — закінчив свої зізнання циган.

Спроба підпалу церкви оо. Студитів у Львові.

В ночі із суботи на неділю якась злочинна рука пробувала спалити церкву оо. Студитів за Личаківським двірцем у Львові. Злочинець облляв одну стіну бензиною й підпалив. На дах церкви викинув старий плащ, пересяклий також бензиною. Бажанням злочинця, очевидно, було, щоби вогонь перекинувся скоро й на дах церкви та обернув у попіл цю чудову церковцю, яка простояла двісті літ на Бойківщині і сто літ у Львові, як незвичайно цінна памятка бойківського церковного стилю.

Один із оо. Студитів, який сторожив ярини в городі, запримітив огонь, заалярмував інших монахів і вогонь загасили.

Палій встиг утекти, залишивши біля церкви баньку від бензини.

Кілька годин перед підпалом один з оо. Студитів сидів під церквою з псом, який гавкав більше, як звичайно. Тоді якийсь тип погрозив монахові зза плота [illegible] що якщо монах не замкне пса, то він його вбе. ОО. Студити пояснювали собі це тим, що певно пес перешкоджує комусь у крадежі ярини з їхнього городу. Одначе виявилось, що комусь заваджала бойківська церковця.

Серед українців горішнього Личакова кружляють ріжні здогади про причину підпалу та про круги, споміж яких вийшов злочинець. Цікаве, що з тим усім зробить поліція.

Алькоголь і тютюн спинюють умовий розвиток людини.

Перед стрічею Мусолінія з Гітлером і Чемберленом.

„Сандей Кронікл" повідомляє, що Мусоліні після стрічі з канцл. Гітлером відбуде мабуть розмову з англійським премієром Чемберленом. Премієр Чемберлен перебуває тепер у Шкотії і вернеться за кілька днів до Льондону. Підчас побуту в столиці премієр відбуде конференцію з членами кабінету на тему подій у Шангаю і на тему англійсько-італійської конференції.

НОВИНКИ.

— **Вступні іспити у головній українській гімназії у Львові.** Львівська Кураторія доручила, що вступні іспити до гімназійних кляс і ліцею відбудуться почавши від 30. серпня у головній українській гімназії у Львові при вул. Льва Сапіги.

— **Туристичні полекші.** Щоб уможливити широким колам громадянства ще цього року відпочинок у Карпатах, Ліга туристичної пропаганди вистаралася в міністерстві шляхів 66-процентову індивідуальну залізничу знижку для тих, що їдуть на Гуцульщину в часі від 1. вересня до 20. жовтня ц. р. Одночасно кліматичні комісії обнизили кліматичні такси на 75 прц. Хто купує карти туирстичної ліги, викупляє одночасно карнет, що уповажнює до 3-денного побуту в першорядних пансіонах у Ворохті, Яремчу, Татарові, Кутах або Косові, в яких денний побут коштує 4 зол. 50 сот. Після трьох днів побуту в тих місцевостях полекші обіймають автоматично решту Гуцульщини. Крім того 66 прц. залізнича знижка прислугує на наддністрянське Поділля, в Татри і над море біля Гдині.

— **Чому не отворена для вірних церква св. Духа?** З кругів наших читачів у Львові дістаємо прохання до церковних чинників, щоб для вигоди вірних постаралися про отворення і відправу богослужень у церкві св. Духа при вул Коперника принаймеше на час реконструкції катедрального храму св. Юра. Церква св. Духа, як відомо, від якогось часу зовсім замкнена для вірних, хоч давніше було інакше.

— **Новий костел на Поділлі.** В Зофіївці під Хоростковом пов. Теребовля відбулося минулої неділі посвячення латинського костела при участи львівського біскупа Базяка і ін. Як подає ПАТ, в Зофіївці живе 400 латинників.

— **„Курер Малопольскі".** Так називається новий польський тижневик, що почав виходити у Станиславові як „незалежний інформаційний часопис". Видає і редагує якийсь м-р Юзеф Щуцкі. Поправді має це бути агітаційний орган п. Котлярчука, що хоче бути президентом м. Станиславова.

— **Епільог афери Парилевичевої.** Сьогодні, 23. ц. м. почався у Кракові сензаційний процес проти спільників і спільничок ославленої Парилевичевої. На лаві підсудних засіло 9 осіб, а саме: 1) Гінда вель Гелена Фляйшерова, жінка купця в Тарнові, 2) Ізидор Фляйшер, її чоловік, 3) Естера Ерна Ферберова, 4) Йосиф Гохман, 5) Йосиф Голендер, 6) д-р Самуель Шефтлер, адвокат у Бохні, 7) д-р Арнольд Шнайд, адвокат у Кракові, 8) Ляйб Іслер і 9) Марія Лапінська.

— **У справі ліцитацій.** Міністерство справедливости видало важний обіжник у справі ліцитацій за ріжні грошеві кари, судові кошти і т. п. Часто виставлялося на ліцитацію доми і сільські маєтки за незначну належитість. Міністерство звертає увагу, що екзекуції слід вести дуже оглядно, особливо коли ходить про сільські нерухомости. Екзекуція в тих випадках веде звичайно до позбавлення довжника одинокого варстату праці та до повної руїни. Тому перед виставленням нерухомостей на ліцитацію слід наперед прослідити змогу стягнути судові кари, гривни з нерухомого маєтку, а при належитостях нижче 100 зол. екзекуція допускальна тільки у виїмкових випадках.

— **У справі закону про лісові і пільні шкоди.** Недавно появилася вістка, що міністерство внутрішніх справ звернулось до воєвідств, щоби видали розпорядки про познайомлення населення з основними приписами цього закону та що самоврядна влада після такого освідомлення може видавати на шкідників карні накази. Закон з 17. квітня ц. р. про лісне і пільне шкідництво по думці ст. 21. постновляє, що до рішення у справах проступків, означених тим законом, покликана повітова адміністраційна влада — то є староста, а не влада самоврядна. По думці арт. 21. і 26. цього закону засуджений і покривджений можуть домагатись спрямування на судову дорогу.

— **Дики нищать добро верховинців.** В цілій Гуцульщині дається сильно відчувати язва диків, що виходять з лісів на поля і нищать бараболю, капусту та інші землеплоди. Населення, не маючи права їх стріляти, сидить ночами по колибах, палить вогні і криком відганяє шкідників, але не всюди можна перед ними обігнатись. Дики виходять навіть днями на жир і населення чується безпомічним.

— **Засудили голову „Бетару".** Судова розправа проти м-ра Давида Бойка і тов., яким закинено ошуканства на шкоду жидів, що вибиралися до Палестини, скінчилася присудом, яким Бойка засуджено на 3 роки вязниці із припиненням на 5 літ. Інших обвинувачених увільнено. Трибунал приняв, що Бойко гроші, які вимантив від пошкодованих, обертав на сіоністичну організацію „Бетар".

— **Небезпечний рух на львівських вулицях.** На вул. Льва Сапіги у Львові, біля політехніки, самохід Бернарда Цімандла наїхав на ровериста Евгена Промпуса, шлюсаря, який впав на хідник і розбив собі череп. Перевезений до шпиталю він помер. Шофера Глоста, що їхав необережно, арештовано. Кілька годин пізніше на тій самій вулиці перед костелом св. Єлисавети трамвай наїхав на самохід, що виїхав із вул. Кентшинського. Ратуючись перед зударом, шофер скрутив на хідник і потрутив Яна Болю з Левандівки, ранячи його тяжко в ногу. Авто теж ушкодилось значно.

— **Зацікавились „другим світом".** На Левандівці під Львовом отроївся 57-літній Станислав Михаловський, залишивши карточку з такими словами: „Заживаю 50 насонних порошків вероналю, щоби переконатися як буде зі мною на другому світі". Самогуба в безнадійному стані перевезли до шпиталю. — В іншому випадку карта мала такі слова: „Сприкрилося мені життя і я тужу за тамтим світом". Таке написав 21-літній Маріян Кльоновський, мясарський челядник в Ринку ч. 35. Він зажив 12 порошків вероналю і поперетинав собі жили в руках. Причиною самогубства була нещаслива любов.

— **Самогубство сержанта.** На Личаківському цвинтарі у Львові застрілився коло 40-літній мужчина в одностою сержанта і в білій циклістівській шапці. Знайдено при ньому поклик вязничної управи при городському суді в Золочеві, виставлений на прізвище Гоми Шостака, солтиса в Кіндратові золочівського повіту. Тіло самовбийника відставлено до військового шпиталю.

— **Пожежі.** Підчас бурі над брідським повітом ударив грім у будинки Семена Пастівничого в Клекотові і спалив хату, стодолу та стайню. Вогонь перекинувся на дві сусідні загороди і знищив їх до тла. Втрати доходять до 18.000 зол. З будинками згоріло все цьогорічне збіжжа з господарським знаряддям.

— **Смерть від затроєння дендерою.** У Братківцях коло Станиславова трапився незвичайний випадок. 9-літня дочка господаря Михайлишина, Ганна, знайшла на пасовиську овоч отруйливої ростини дендери. Вона бавилась ним, а потім зїла кісточку з овоча. Відомо, що овоч дендери, подібний до овоча зеленого, недозрілого каштану, має цю прикмету, що затроєний ним чоловік умирає серед страшних судорогів сміху. Таке трапилося й з малою Ганною. Зібрана довкруги неї юрба довго не могла зрозуміти, чому дівчина сміється й чому сміх не устає. Прикликаний лікар явився запізно. Бідна дівчинка серед сміху померла.

— **Краєва хроніка.** До церкви в Новоселиці пов. Долина вломилися злодії й вкрали дві золоті чаші значної вартости. — На лінії Львів—Тернопіль кинулася під потяг 41-літня Марія Оленко, жінка залізничого дорожника і згинула на місці. — У Труханові пов. Стрий на дім Гальпернів напало в ночі чотирьох замаскованих людців і побивши домівників, зрабували кільканацять зол. — Підчас купелі в ріці Пруті втонув 9-літній син команданта поліційної станиці в Ростоках Янковського. — В Коломиї застрілився 34-літній Ізак Альтенгавс, деревний промисловець.

— **Трагічна пригода** склалася на шосі під Дрогобичем. З Борислава до Львова їхав дир. Августин Балабан, син відомого львівського окуліста. На т. зв. Вигоді біля Польміну зїздив з гори ровером 40-літній Петро Ожга, б. учитель. З невідомої покищо причини він попав на самохід і вдаривши головою об віз, згинув на місці. Шофера арештовано.

— **Зловживання в старостві.** В Катовицях відбувся судовий процес проти урядовця староства в Картузах, Теодора Ґолунського, за зловживання у висоті кільканацяти тисяч зол. Ґолунського засудили на 4 і пів року вязниці та 2.000 зол. гривни. На розправі переслухали як свідка його б. шефа, б. старосту Чарнецького, що сидить у слідчій вязниці у Староґарді і прибув до суду під ескортою. Розправа проти нього за зловживання на становищі старости відбудеться незадовго.

— **Самоходова катастрофа.** Біля Єнджейова в келецькому воєвідстві розбився самохід, яким їхали два польські священники Йосиф та Станислав Мазанки та їх брат лікар Ант. Мазанек з жінкою і синком. Зпід самоходу добули тяжко потовченого кс. Йосифа Мазанка, який помер у шпиталю. Стан шофера Фр. Остраша є також безнадійний. Інші особи вийшли із катастрофи легко потовчені.

— **Левоневський дає знак життя.** Московський офіціяльний комунікат повідомляє, що відібрано кілька радіових сигналів, які зраджують радійовий апарат із літака Левоневського. Одначе цих сигналів годі відчитати, тому що той апарат є мабуть зіпсутий. Це не виключує здогаду, що апарат Левоневського не може тільки висилати правильно слів, але приймати може. Тому зі всіх сторін ідуть до нього радійові повідомлення про ратункові експедиції, які вибралися глядати за ним. Деякі з них, як нпр. один літак з експедиції Матерна стали самі жертвою катастрофи. Всеж таки глядання тревають дальше і є надія, що Левоневського вдасться врятувати.

— **Ріжні вістки.** В будинок опери Ля Скаля в Міляні вдарив грім і спричинив пожежу, яку швидко вгасили. — З вежі Айфля в Парижі скочив із другої плятформи якийсь чоловік і впавши на першу плятформу, згинув.

Листування Редакції.

Вп. Дописувачів з Рогатина, Бучача, Журавна, Кранівця, Радимна, Яворова, Ярослава, Дубецька і Переворська повідомляємо, що з незалежних від нас обставин їх інформацій не можемо, на жаль, використати.

СПОРТОВА СТОРІНКА.

Невдалий старт.

УКРАЇНА — КОРОНА 2:2 (1:2).

Заповідаючи ці перші мистецькі змагання в новому сезоні, підкреслили ми, що найважніша засада мистецьких гор — це постійний рівень гри, що з найслабшим противником треба так само грати, як і з найсильнішим. Не думали ми, що так скоро можна буде застосувати ці слова до України. Це не була та сама дружина, що тиждень тому давала концерт показової гри у другій половині метчу Україна — Бочкай.

Де криються причини такої розмірно слабої гри нашої одинадцятки? Що пояснює такий наглий спадок форми цілої майже дружини? Чи неприсутність Скреготи на обороні аж так сильно заважила на грі цілої дружини, що метч мало що не закінчився програною?

Одно певне, що до песимізму нема покищо ніяких причин, бо навіть у такій виїмково слабій формі, як її виявила Україна в неділю, була вона все таки значно краща від Корони, яка виявила тільки величезну амбіцію, запал і знаменитий старт. Зате інша причина вплинула на гру нашої дружини і її теж треба якнайшвидше відсунути. Деякі змагуни виказували повну недостачу тренінгу, затратили старт, швидкість, зворотність, деякі навіть стрілову диспозицію. Всі ці недомагання може усунути тільки добрий і солідний тренінг. А найбільша хиба репрезентаційної одинадцятки України саме те, що грачі легковажать собі тренінги, легковажать собі уваги тренера (добре платного), який раднє-рад мусить обмежуватись майже виключно до грачів другої дружини і доросту. Віримо, що коли наша дружина звернулаб пильнішу увагу на правильні тренінги, тоді таких неприємних несподіванок, як у неділю, напевно не булоб. Один дорогий пункт пропав, одначе перед нашою дружиною ще ціла низка змагань першої і другої рунди, в яких українська одинадцятка мусить сповнити ті надії, що їх маси симпатиків Львова і краю на Україну покладають.

До цих змагань, що почалися під дуже поганими віщуваннями (недуга Скреготи, недиспозиція Петрова, напухла нога Скоценя II, запалення нерву в руці Гуцула, недуга Босого і Богурата), виступила Україна в такому складі: Гуцул, Воробець, Романець; Цимбала, Гошовський, Скоцень I; Кравєвський, Петрів, Мікльош, Скоцень II, Магоцький.

Корона: Ложанський, Венгжиняк, Мельнерович; Круль, Войцеховський, Трелька; Подівін, Глухий, Барбара, Ляхович, Пільх.

Із поданих згорі причин важко подати вірну характеристику поодиноких грачів, бо годі мати претенсії до Петрова, Скоценя чи інших недиспонованих грачів за їх слабу гру. Виказувати знову ж давні хиби теж не дасть ніякого ліку, доки самі змагуни не переведуть радикального лікування... на тренінгах. Фізична кондиція цілої дружини була доволі слаба, недостача старту просто разила в декого, про стрілову диспозицію шкода й говорити.

Підкреслити треба хіба дуже слабі і дуже добрі пункти нашої дружини. Найясніщим пунктом України був у неділю Кравєвський, який святкував того дня гарний спортовий ювилей 100-го метчу в барвах України. В тій теж нагоди перед змаганнями вручив йому в імени виділу Т-ва провідник секції копаного мяча дир. Е. Чучман китицю квітів та побажав найкращих успіхів. І справді Кравєвський заграв метч по ювилейному. Добре втікав помічникам, швидко центрував і небезпечно стріляв. Одначе двічі втік так погано від противника, який гостро застартував, що важко було йому простити таку трусливість.

Слабі місця? Було їх доволі багато. Найслабшими були Романець в обороні і Цимбала в помочі. Якщо Романця оправдує недостача правильної заправи (не грав довший час на обороні), то Цимбала, хоч виказує багато запалу й амбіції, проте літа даються йому таки добре у знаки. Провід повинен рішуче постаратися на цю позицію молодшого грача, хоч може менше рутинованого, зате з таким засобом сил, які він міг би розложити на цілі змагання.

В Короні героєм, що причинився у великій мірі до нерішеного висліду, був воротар Ложанський, який двоївся і троївся на воротах, ратуючи іноді в майже безнадійних ситуаціях. Тому симпатики Корони, які приїхали в доволі великій скількості зі Самбора, винесли його заслужено на руках із грища. Крім того ціла дружина грала дуже амбітно, всі стартували до безнадійних навіть мячів і вміли вдержати довший час отверту гру. Трохи неприємно разило в гостей тільки те, що дуже часто, треба чи не треба, вдавали „трупів", хоч гра була ввесь час дуже спокійна. На нерішений вислід Корона заслужила тільки завдяки свому воротареві і загальній величезній амбіції цілої дружини. Одначе Україна могла при мудрішій тактиці виграти і то навіть ріжницею двох-трьох воріт.

Хід гри: Вже перші хвилини приносять сильні наступи України, яка підіводить раз-у-раз під ворота Корони. Голь висить у повітрі. Корони не видно на грищі. Одначе напад нашої дружини не може собі дати ради з обороною і знаменитим воротарем гостей і... зі своєю повільністю. У 4. хвилині Мікльош виставляє ідеально Петрова, але він спізниться кілька секунд до мяча і прегарна нагода пропадає. У 12. хв. занотовуємо прегарні стріли Петрова і Мікльоша, одначе їх боронить воротар або поперечка. Зате більше щастя має Корона. Правий крайник утікає, без перешкоди центрує, надбігає цілий напад Корони і лівий крайник стріляє із кількох кроків (15. хв.). Правда, Гуцул міг рятувати вибігом до доволі низької центри, але безпосередня вина спадає радше на Романця. Гра стає отверта, зі змінними наступами обох дружин. Україна намагається вирівняти, одначе крім трьох рогів не може довший час нічого кращого осягнути. Аж 25 хв. приносить вирівняння по акції цілого нападу, яка нагадувала давні блискучі акції. Петрів дістає мяч, Скоцень утікає дуже притомно на необставлену позицію, куди Петрів висилає поміж двох оборонців приземний мяч. Решта — це вже тільки формальність, якій не міг перешкодити навіть Ложанський, хоч кинувся Скоценеві під ноги. Найближчі хвилини приносять таку саміську ситуацію, одначе Петрів спізняється і не використовує догідної позиції. Чим ближче до кінця половини, тим слабше темпо на грищі. Україна немов зрезигнувала з підвищення висліду, щадячи сили на другу половину. Така тактика виявилася погана, бо у 38 хв. середущий нападник Корони стріляє несподівано з безпосередньої віддалі другі ворота.

Другу частину гри починає наша дружина гострими наступами на ворота противника, намагаючись вирівняти. Напад переводить кільканадцять акцій і багато стріляє, але всі стріли ловить Ложанський. Іноді наші нападники псують наперемінну найдогідніші ситуації, або стріляють понад поперечку. Час утікає зайцем і здавалось уже, що краща технічно й тактично дружина зійде переможена з грища, тим більше, що навіть кількох рогів, одного по другім, не вдалося використати. Аж 36 хв. приносить вирівнання по небезпечній центрі Кравєвського, який утікає помічникові і переносить мяч на праву сторону до Магоцького. Магоцький, не надумуючись, стріляє бомбу на ворота. Здавалося, що стріл піде понад поперечку, одначе мяч минає воротаря, паде під гострим кутом у противний ріг воріт і від поперечки відбивається до сітки. Україна переводить ще кілька наступів, щоб виграти змагання, одначе без успіху, тимбільше, що Корона грає на час.

Суддював п. Пшибильський. Глядачів к. 3.000, з того багато галасливих і шовіністичних прогульковців із Самбора.

МИСТЕЦТВА ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

ЛЬВІВ. II. **Сокіл — Юнак 4:0 (0:0).** Сокіл виграв заслужено, хоч сам грав слабо. Юнак репрезентує дуже слабий і низький рівень.

ЛЬВІВ. **Погонь (Стрий) — Лехія 5:3 (2:1).** Лехія грала дуже брутально. Погонь має небезпечний напад і знаменитого лівого оборонця.

ЛЬВІВ. **Гасмонея — Огніско 0:0.** В Гасмонеї виступила стара болячка: стрілова недиспозиція нападу. Як цілість Гасмонея була дружиною ліпшою.

ЛЬВІВ. **Чорні — РКС 0:0.** Гра на низькому рівні, до того з обох сторін брутальна. РКС виказує поправу форми. Обі дружини не мають стрільців.

ЛЬВІВ. **Ресовія — Погонь I Б 3:0 (3:0).** Метч на доволі низькому рівні. Погонь I Б в ослабленому складі грала дуже слабо. Також Ресовія випала блідо. Слідне на ній перетомлення безперервними грами за вхід до Державної Ліги.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Польонія — Чувай 4:2 (3:1).** Польонія виграла заслужено. Чувай грав без Дмитришина, який перейшов до Варшавянки.

ДЕРЖАВНА ЛІГА.

КАТОВИЦІ. **Рух — Варшавянка 2:1 (0:0).** Пять хвилин перед кінцем вислід цього метчу був ще 0:0. Перші ворота стріляє Варшавянка, Рух вирівнює 2 хвилини перед кінцем і просто в останній секунді стріляє переможні ворота.

ЗА ВХІД ДО ДЕРЖАВНОЇ ЛІГИ.

ВИЛЬНО. **Польонія — Сьміґли 1:0 (1:0).** Польонія виграла заслужено, бо була дружиною ліпшою.

ЛЮБЛИН. **Бригада — Унія 3:1 (1:0).** Бригада мала ввесь час перевагу.

По цих двох метчах, в яких переможці здобули по 2 пункти на чужих грищах, Польонія і Бригада стали найповажнішими кандидатами до Д. Л.

ЗА ВХІД ДО А-КЛЯСИ.

ДРОГОБИЧ. **Ватра — ТУР 2:0 (0:0).** Рішальні змагання за мистецтво дрогобицької групи кляси Б. вирішила наша дружина легко у свою користь. Ворота для Ватри здобули Флюнт і Колодрубець. Перемога Ватри відчиняє їй дорогу до А-кляси. Аванс цей вирішать змагання Ватри з мистцем Б-кляси самбірської групи, яким є українська дружина Дністер (Самбір).

ЛЬВІВСЬКА А-КЛЯСА.

Світезь — Знесінчанка 2:1 (2:0).
Т. Ш. Л. — Стшелєц 1:1 (1:0).
Білий Орел — З. З. К. 1:1 (1:1).
Рекорд — Львов'янка 2:1 (2:1).

ЧЕСЬКА ДЕРЖАВНА ЛІГА.

ПРАГА. **Спарта — Славія 2:1 (2:1).** Славія, що стріляла ворота з карного, програла оце вже другий метч.

ПРАГА. **Вікторія Жіжков — Вікторія Пільзень 0:0.**

МОРАВСЬКА ОСТРАВА. **Шлеська Острава — Братислава 4:1 (1:1).** Новик чеської Ліги Острава здобула перші два пункти зовсім несподівано.

ПАРДУБІЦЕ. **СК Пардубіце — Находʼ 2:1 (0:0).** І другий новик Ліги переміг рутиновану дружину Находу.

БРНО. **Жіденіце — Кладно 2:0 (0:0).**

ПЛЬЗЕНЬ. **СК. Пльзень — Простейов 7:4 (3:1).** Несподівано висока перемога Пльзна над дружиною, що грала в Мітропі.

ІНШІ ВИСЛІДИ.

САМБІР. **Дністер — Погонь (Стрий).** Ці змагання відбулися 19. п. м. Погонь заграла в резервовому складі, з 4 грачами першої дружини, одначе це не зменшує ні трошки успіху української дружини.

ЛЬВІВ. **Степ — Рекорд II 5:0 (3:0).** Зміни в дружині Степу вийшли їй на користь, бо висока перемога над Б-клясовим противником — це справді гарний успіх. Ціла дружина грала дуже амбітно. Найкраща оборонна трійка. Ворота здобули: Грицай 2, Копак, Панчишин і Рудницький.

ЖОВКВА. **Любич — Стріла 3:0 (2:0).** Стріла заграла слабо в лінії нападу.

ЛЕҐКА АТЛЕТИКА.

Німецькі легкоатлети стартували в мин. суботу і неділю одночасно на 5 фронтах і всюди перемогли.

ВАРШАВА. Німеччина — Польща 96:72.
ШПЕРТАЛЬ. Німеччина — Бельгія 112:74.
ШПЕРТАЛЬ. Німеччина — Голляндія 58:34 — жіночі змагання.
ДРЕЗДЕН. Німеччина — Чехословаччина 129:79.
НІРНБЕРҐ. Німеччина — Австрія 116:77.

НАКОЛЕСНИЦЬКІ ЗМАҐАННЯ УКРАЇНИ.

В неділю 29. п. м. відбудуться на трасі Львів—Стрий—Дрогобич—Самбір—Рудки—Львів (220 км) наколесницькі змагання за чашу голови України дир. Левицького та ріжні інші нагороди. Змагання заповідаються дуже цікаво. Докладніші подробиці цих змагань подамо в одному з чергових чисел „Діла".

З кіна.

КІНО „АПОЛЬО": „ПРАВО МОЛОДОСТИ".

У великому тартаку працює хлопчина до дрібних послуг. Після кільканацяти років, він стає там директором, навіть власником. Цей Берней Глезгов кохається у гарній дівчині Льотті, але вона воліє його приятеля, звичайного робітника Бострома. Глезгов жениться з донькою міліонера для грошей. Хоч багатий і здоровий, він не почувається щасливий. По роках уже як 50-кількалітній вертається до своєї рідної містини і там зустрічається із Бостромом. Льотта вже не живе, але її донька така до неї подібна, що Берней бачить перед собою ще раз ту, яку так безнадійно кохав. Глезгов бере під опіку її батька, Бострома, щоб мати його доньку ввесь час при собі в Шікаго, переконаний, що донька згодиться вийти за нього. Але на його дорозі стає його власний син, що має перевагу. У головній ролі два добрі актори Едвард Арнольд і Джоель Мек Крі, з мало відомою красунею Франчес Фармер і відомою вже німецькою артисткою Меді Крістіянс. Тема нераз уже оброблена, — цим разом не дуже оригінально. У висліді дуже пересічне видовище.

КІНО „КОПЕРНИК": „ПІВНІЧ КЛИЧЕ" І „КАРІЄРА ПАННИ ІВАННИ".

Перша фільма приємна не тільки для аматорів Джек Льондона чи Кервуда, хоча її акція розгривається серед представників канадійської кінної поліції та грабіжників і вбивників. Все v ній зроблено цікаво, і добрі актори дбають про поважний рівень фільми. Собака, якій у фабулі фільми припадає почесне місце — чудова; справжня фільмова зірка першої величини!

„Карієра Панни Іванни" — з Алісою Фей, Менжу і знаменитим Ратовим у головних ролях — має темпо, рух і гумор. Про останній дбають передовсім „брати Ріц" — новий тип коміків, які свої небелиці посувають до абсурдальности, але з таким темпом і темпераментом, що публика зриває боки зі сміху. А це-ж мрія кожного коміка!

КІНО „ЕВРОПА": „НА ХМАРОДЕРІ".

Американська ревіова фільма з банальною та примітивною фабулою. Місс Борден має забагато долярів і наслідком того, нудиться і так, що рішає стати ревіовою артисткою, тимбільше, що знайомиться з молодим, середньо-пристійним директором і композитором ревії. Любовно-ревіові пригоди обох героїв цієї фільми кінчаються, очевидно, обовязковим гепі-ендом. У фільмі бачимо м. ін. вперше трьох нових коміків, які у всьому наслідують „тріо братів Ріц" — не маючи ні їх таланту, ні фантазії.

Вступаймо масово в члени Товариства „Рідна Школа", що має за собою 55 літ істнування.

Дописи.

ГЛИНЯНИ.

Концерт у честь Митрополита в Глинянах. Вкінці і Глиняни віддали честь і поклін Ексц. Митрополитові. Студентська молодь, якій стільки добра зробив Митрополит, згуртована у Кружку „Рідної Школи" в Глинянах, дуже дбайливо приготовила академію в честь Митрополита, яка відбулася 8. серпня ц. р. Програма випала надсподівано добре. Хор, хоч малий числом, технікою і голосово всім [illegible]понував. Диригував ним проф. Вербовецький, що не жалував труду і частими пробами підготовив хорові продукції. Промову виголосив ред. Роман Даниле́вич, який у своєрідний цікавий спосіб представив постать Митрополита на тлі нашої славної бувальщини. Музичними продукціями занявся проф. Скибінський, якому дуже допомогли п. Босий і п. Н. Калиновичівна, що виконали сольові точки, як на глинянські відносини, небувало. Добір пісень був дуже вмілий і підбадьорив публику, яка серед глинянської буденщини справді жадна якогось кращого концерту. Наприкінці місцевий парох о. М. Гаврилюк прочитав привітну телеграму до Митрополита, яку приявні приняли з одушевленням.

КАЛУЩИНА.

Посвячення читальняного дому та 10-ліття кооперативи у Ясені. Дня 25. VII. відбулося в Ясені посвячення дому читальні „Просвіти" та 10-ліття істнування кооперативи „Добробут" у Ясені. Хоч майже ввесь день падав дощ, що здержав інші села від участи в ньому, всеж таки свято відбулося, що правда, не в таких розмірах, як це було передбачене. Після Служби Божої акту посвячення дому доконав місцевий парох і діяч о. Ос. Макаревич, який поклав чималі заслуги коло здвигнення цього гарного дому. З черги слідувала академія, на якій виголошено довший реферат про значіння і здобутки нашої кооперації. Глибоку змістом і гарну формою промову-привіт виголосив о. дек. П. Патрило з Перегінська. Привіт від філії „Просвіти" в Калуші та інших культ.-освітніх і кооперативних установ передав у довшій промові м-р В. Ничай. Реферат-історію кооперативи в Ясені, виголосив п. Д. Вагилевич. Вокальну частину свята виповнив місцевий читальняний хор під проводом п. І. Смольського, відспіваши кооперативний гимн та декілька народніх пісень. Після цього свята читальня приступила до підготови свята в 100-ліття „Русалки Дністрової" і „Руської Трійці", котрої один член, Іван Вагилевич, є уроженцем Ясеня. У програмі свята, яке відбудеться 22. VIII. п. р., є м. ін. посвячення пропамятної таблиці в місцевій церкві та памятника-хреста в память членів „Руської Трійці".

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

РОЖНІТІВ:
- 24. VIII. Маруся Богуславка.
- 25. VIII. Гейша.
- 26. VIII. Ой не ходи Грицю.

БРОШНІВ:
- 27. VIII. Жайворонок.
- 28. VIII. Хмара.
- 29. VIII. Гейша.
- 30. VIII. Подружий метч.
- 31. VIII. Ой не ходи Грицю.

ДОЛИНА:
- 1. IX. Хмара.
- 2. IX. Подружий метч.
- 3. IX. Маруся Богуславка.

ВИГОДА:
- 4. IX. Хмара.
- 5. IX. Жайворонок.
- 6. IX. Вій.
- 7. IX. Гейша.

ВЕЛДІЖ:
- 8. IX. Хмара.
- 9. IX. Воскресення.
- 10. IX. Маруся Богуславка.

ЖУРАВНО:
- 11. IX. Ніч під Івана Купала.

Театр перед виїздом на Лемківщину загостить до Львова з народнім репертуаром.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

РОЖНІВ:
- 24. VIII. Циганський барон.
- 25. VIII. Шаріка.

ЗАБОЛОТІВ:
- 26. VIII. Шаріка.
- 27. VIII. Під кураталею.
- 28. VIII. Діти з Маслосоюзу.
- 29. VIII. Ніч під Івана Купала.
- 30. VIII. Шелапут.
- 31. VIII. Довбуш.

З Заболотова їде театр до Гвіздця і Коломиї. В Коломиї виставить театр при нових декораціях і нових костюмах премієру драму на 4 дії Івана Зубенка п. н. „Орленя".

Шріть наш часопис!

Український Молодий Театр „Заграва"

КОСІВ:
- 24. VIII. Трафіка пані генералової.
- 25. VIII. Камо грядеши? І. частина.
- 26. VIII. Камо грядеши? II. частина.

КУТИ:
- 27. VIII. Голгота.
- 28. VIII. Камо грядеши? І. частина.
- 29. VIII. Камо грядеши? II. частина.
- 30. VIII. Трафіка пані генералової.
- 31. VIII. Тарас Шевченко.
- 1. IX. Муравлі

КОСІВ:
- 2. IX. Тарас Шевченко.
- 3. IX. Муравлі.

ВЕЛ. ТЕАТР — нечинний.

КІНА.

АПОЛЬО: „Право молодости" на осн. повісти Едни Фербер.
АТЛЯНТІК: „Тайний плян Р. 8".
ВАНДА: „Зацькована", „Відень — місто мрій".
ҐРАЖИНА: „Прокажена".
ЕВРОПА: „На хмародері".
КАСІНО: „Герої моря".
КОПЕРНИК: „Північ кличе", „Карієра панни Іванни".
МАРУСЕНЬКА: „Приречення".
МЕТРО: „Роз-Марі".
МІРАЖ: нечинне.
МУЗА: „Суві" музична комедія.
ПАЛЯС: „Дівча з Парижа" (Лілі Пон).
ПАКС: нечинний.
ПАН: нечинне.
РАЙ: „Міліонерові примхи".
СВІТ: „Буде краще" з Тоньком і Щепком та ревія.
СТИЛЬЕВЕ: „Королева Джунглі" і ревія Рефрена.
ТОН: „Кохана родиночька" з Фліпом і Флапом.
УТІХА: „На сторожі закону" і ревія.
ХИМЕРА: „На Сибір".

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська 5).
„Будапешт".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 24. серпня 1937.

БЕРЛІН 11.15 Веселі розр. мельодії, 15.35 Муз. дрібниці, 17.30 Поезія, музика, 21.00 Концерт фільг. БІЛГОРОД 18.20 Пісні, 18.50, 19.00 Нар. музика, 22.15 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 3.30 Концерт сальон. орх., 17.30, 18.00 Циг. музика, ВІДЕНЬ 13.10 Симф. концерт, 19.05, 20.00, 21.00, 22.00 Зальцб. фестіваль: „Кавалір Срібної Рожі" оп. Р. Штравса, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Соната а-моль на скр. і форт. Шумана, 18.40 Співає Тоті даль Монте, 20.10, 21.00 „Кінд авф Акціен" ком. Пецмана, 22.30 Музика, КОШИЦІ 18.00 Для Закарпаття, 19.40 Сценка, МІЛЯНО 20.40 Розр. музика, 21.00 Комедія, 22.15 Розр. концерт, ПРАГА 16.10 Концерт сальон. квартету, 17.05 Популярний концерт, 18.20 Пісні, 19.10 Спів. ресітал, 20.05, 21.00 Орх. солісти, 21.25 Квартет ґ-дур Новака, РАДІО ПАРІ 12.00, 12.30 Орх. концерт, 13.15, 15.45, 19.00, 19.30, 21.45 Спів., 14.00 Театр Улиці, 14.45 Форт., 15.15 Рецитації, 16.00 Концерт із ам. консерваторії у Фонтенбльо, 22.00 Віольончеля, РИМ 17.15 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Ле Донне Куріозе" оп. Вольф-Ферарія.

Середа, 25. серпня 1937.

БЕРЛІН 14.15 Розр. музика, 17.00 Концерт солістів, 19.00 Веч. гомін, 20.10 Квартет і дует акордеоністів, БІЛГОРОД 18.0 Нар. музика, 20.00 Орх. концерт, 21.00 Гумор, БУДАПЕШТ 12.05 Форт., 14.20 Циг. музика, 18.00 Спів, 19.00 Сальон. музика, 19.30 Двофорт. музика, 22.00 Концерт оп. орх., ВІДЕНЬ 13.10 Орх. концерт, 15.15 Для дітей, 17.10 Спів, Таубе барит., 17.35 Форт. соната ас-дур Вебера, 22.20 Давні й нові пісні на хор, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Сучасна музика, спів, форт., 21.15 Концерт орх., хор, 22.30 Музика, КОШИЦІ 18.15 Спів. ресітал Е. Франк-а, МІЛЯНО 17.15 Танк. музика, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Квартето Вагабондо" оп. Пієтрія, МІНХЕН 8.30, 9.00 Музика, 17.00, 18.00 Веселі мельодії, 20.10 Давні і нові марші, ПРАГА 14.00 „Літо" китиця німецьких пісень, 17.40 Дует Бартоша на скр. і форт., 19.20 Нар. пісні, 20.00 Концерт військ. орх., 21.00 Симфонія ч. 7. е-дур Брукнера, РАДІО ПАРІ 12.00, 12.30, 13.45 Орх. концерт, 13.15, 19.00, 19.15, 19.30 спів, 16.10 Рецитації, 18.15 Гумор, 20.30, 21.00, 22.00 Концерт, РИМ 20.40 Розр. музика, 21.00 Танк. мельодії, 21.30, 22.00 Симф. Концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 24. серпня 1937.

6.15 Раннішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. п., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Інформаційна газетка в українській мові, 12.25 Концерт дутої орх., 13.55 Розр. концерт з гр. пл., 14.55 Львівська біржа, 15.00 Пуччіні: „Мадам Батерфляй" III. дія з гр. пл., 15.45 Господарські вістки, 16.00 Географічна загадка, для старших дітей, 16.20 Пісні у вик. Збоїнської-Рушковської, сопр., у супр. форт., 16.45 Рідна земля Меч. Карловича, фейл., 17.00 Фільгарм. орх., 17.45 Із мікрофоном у бальоні на припоні, 18.00 Огляд фін.-госп. актуальностей, 18.10 Віольончеля і органи, гр. пл., 18.25 Літер. хвилини — „Пророк" новеля А. Рибіцького, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спорт. вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Спосіб на жінок, скеч. 19.15 Бетовенова Симфонія А-дур ч. 7. оп. 92, гр. пл., 19.55 Спортові вістки, 20.05 „Над Ядраном" муз.-словна авд., 20.45 Веч. денник, 20.55 Хліборобські вістки, 21.05 Фільмові та ревієві мельодії у вик. сальон. тріо, спів, 21.45 „Будні пп. Ковальських", 22.00 Форт. ресітал, 22.30 Італійські та польські пісні у вик. Йос. Королькевича в супр. форт., 22.50 Останні вістки веч. денника, огляд преси, метеорольог. комунікат, 23.00 концерт бажань.

Середа, 25. серпня 1937.

6.15 Раннішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 І. Фрідман: Славянська рапсодія, гр. пл., 12.25 Орх. концерт, 13.55 Балетова музика з гр. пл., 14.45 „Придорожній камінь" опов. 14.55 Львівська біржа, 15.00 Славні солісти, з гр. пл., 15.40 Львівські біжучі вістки, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Між польськими та французькими поетами, нарис, 16.15 Другі Поліські Торги, трансм. з Пінська, 16.45 Відчит: Роман Сангушко, 17.00 Концерт солістів, спів, форт., 17.50 Каучук, 18.00 Хвилина бюра студій, 18.10 Орхестри та хори, гр. пл., 18.15 Зі світа байок Мікі Мавс, гр. пл., 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Оперетові мельодії, спів: **Олександра Любич**, орх., форт.; у перерві: Куток гумору, 19.50 Спортові вістки, 20.00 Концерт орх. мандоліністів, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Шопенівський концерт у вик. Ярошевич-Гулявівської, 21.45 „Будні пп. Ковальських" 22.00 Танк. музика у вик. малої орх., 22.50 Останні вістки веч. денника, огляд преси, метеорольог. комунікат, Танкова музика з гр. пласт.

Радіокутик.

ЧИ ЗНАЄТЕ, ЩО...

На внесок найвищої ради вязниць у Норвегії ухвалено поставити в усіх келіях новітньої вязниці в Ослю радіові голосники. Завдяки цьому вязні, слухаючи радія, зможуть бути в курсі суспільних і політичних подій. Цю новинку переведи у педагогічних цілях.

У Німеччині за радіохижацтво грозить кара арешту. У перших трьох місяцях ц. р. виявили 224 радіохижаків, зпосеред них 7 засуджено на кару арешту до 2-ох і пів міс., а решту покарали грішмами від 5 до 200 марок.

Відомого артиста Джона Беррімора заангажувала одна із американських концернів як виконавця до пяти пєс Шекспіра. За свої виступи перед мікрофоном він дістане маленьку суму... 15 тис. долярів.

ХЛІБОРОБСЬКА ПРОГРАМА.

У вівторок 24. серпня в год. 12.15 — „Хліборобська скринька". У год. 20.55 — „Хліборобські вісти".

У середу 25. серпня в год. 12.15 — правно-суспільний фейлєтон.

В четвер 26. серпня в год. 12.15 — бесіда з циклю „Як будувати на селі?". В год. 20.55 „Хліборобські вісти".

У пятницю 27. серпня в год. 12.15 „Хліборобська скринька".

В суботу 28. серпня в год. 12.15 — актуальна бесіда. В год. 20.55 „Огляд хліборобської преси".

КОНФЛІКТ ФРАНЦУСЬКОГО РАДІЯ З АВТОРАМИ І ЛЄКТОРАМИ.

Між Міністерством Пошт і Телеграфів та французьким радієм з одного боку, і авторами — з другого, вибухнув конфлікт. З двох родів авторського права: виконання творів безпосередньо перед мікрофоном і права механічної продукції, уряд не визнає останнього.

В наслідок такого погляду не виплачено авторам 7 міліонів франків, належних їм з титулу механічної репродукції. Міністерство П. і Т. говорує тільки розрахунки з 4-ма давнішими союзами, а саме: Союзом Музичних Авторів і Композиторів, Союзом Письменників, Союзом Промовців і Прелєгентів та Союзом Драматичних Авторів і Композиторів. Повстале недавно „Т-во охорони прав механічної репродукції" повинно — на думку Міністерства — звертатися за покриттям своїх вимог до вище згаданих Союзів, що дістають повну припадаючу авторам належність.

Противники цього погляду вказують, що законодавство більшости країн боронить авторське право в ділянці репродукції їхніх творів радіо-технічним способом, підтримуючи таким чином та заохочуючи авторів до співпраці з радієм.

Крім того істнує інший конфлікт поміж радієм і так зв. „лєкторами", що їхнім обов'язком є оцінювання слуховищ та менших творів, написаних спеціяльно для радія.

Не дістаючи кілька місяців належної винагороди лєктори застрайкували, затримуючи в себе, як застав, музичні партитури. На цьому конфлікті найгірше вийшли очевидно музики, що в найкращій вірі запропонували до радіо свої композиції.

В наслідок цього страйку не вирішено досі великого конкурсу на слуховища, зорганізованого з нагоди Паризької Виставки. Більшість надісланих рукописів досі не розглянули.

БЕРНАРД ШОВ І ТЕЛЄВІЗІЯ.

Льондонська телевізійна станція надавала в цих днях пєсу Б. Шова. Зовсім несподівано автор висловив бажання особисто виступити на телевізійній картині, при чому не відмовив собі приємности виголосити кілька слів.

Він заявив, що є прихильником телевізії, яку вважає за вигіднішу від театру; коли пєса не подобається, телевізійний глядач може замкнути приймач, тоді як театральний глядач мусить сидіти до кінця пєси. „Що торкається мене, — сказав Шов, — то підчас цієї пєси я заснув в половині її". На закінчення письменник перепросив глядачів, що є автором такої жартівливої пєси.

РАДІО НА ПАРИСЬКІЙ ВИСТАВІ.

У половині липня відкрили на Міжнародній Виставі в Парижі радіовий павільон. Матеріяльні причини та інші не позволили надати йому такого розміру, який проєктовано зпочатку. Він складається з трьох шкляних студій різного розміру, з відділу промислу і відділу телєвізії. Шкляні студії, на взір істнуючих в Америці, дозволяють публиці обсервувати механізм надавання авдицій, що для багатьох слухачів є правдивою атракцією.

У промисловому відділі зголошено досі 110 цікавих експонатів.

Телевізійний відділ має повну інсталяцію для іконоскопових знимок, що завдяки злуці з висильною станцією на вежі Айфля дозволяє збагатити її телевізійні програми новинками з життя.

ЗМІНА ГОДИН У НІМЕЦЬКИХ ПРОГРАМАХ.

Від якогось часу до німецької радіофонії надходили просьби слухачів-робітників і хліборобів — про зміну годин вечірньої програми. У звязку з цим — на пробу — від 8. серпня всі найцікавіші авдиції надаватимуть між год. 19 і 21. Від год. 21. будуть надавати вечірні комунікати.

Таким чином слухачі з працюючих верстов населення, які дуже рано кладуться спати, матимуть змогу слухати найбільше вартісні частини програми.

БІРЖА.

ЦЕНТРОСОЮЗ-ЛЬВІВ.

Звідомлення зі збіжевого ринку.

Львів, 21. серпня 1937.

Звідомлення зі збіжевого ринку.

Пшениця одн.	28·50—29·50
Пшениця зб.	28·00—29·00
Жито зб.	21·25—22·25
Ячмінь пашн.	17·00—18·00
Ячмінь 640	18·00—19·00
Ячмінь 680	19·00—20·00
Овес легко задош.	17·00—18·00
„ незадош.	18·00—19·00
Кукурудза жовта	24·50—25·00
Кукурудза червона	25·50—26·00
Ріпак	59·00—60·00
Вика темна нов. збору	18·00—19·00
Вика сіра	17·00—18·00
Насіння льону	46·00—47·00
Гречка	22·00—23·00

Всі роди збіжжя подешевіли. Тенденція знижкова. Подача велика, попит малий.

ЦЕНТРОСОЮЗ

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів, 23. серпня.

1 кг. масла десер. бльок. без оп.	2·95 зол.
1 кг. масла бочков. вкл. з опак.	3·00 зол.
молоко	14—15 сот.
яйця	3·30 зол.

Тенденція на масло знижкова, на молоко вдержана, на яйця слаба.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . зол. 0,85
1 мм. одношпальтовий в тексті і новинках . зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці . зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденція по зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п. . . . . . зол. 0.10
шукаючі праці . . . . зол. 0.05
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . . зол. 480—
Остання сторінка 1/2 . . . . . . зол. 250—
Остання сторінка 1/4 . . . . . . зол. 130—
Остання сторінка 1/8 . . . . . . зол. 70—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.